

Jautā Ingai Bērziņai!

Par solīto, paveikto, neizdarīto, nākamā gada budžetu un projektiem, par administratīvi teritoriālo reformu un citām aktualitātēm vēl šomēnes uz Kurzemnieka žurnālistu jautājumiem atbildēs **Kuldīgas novada domes priekšsēde Inga Bērziņa. Līdz 26. novembra 10.00** iesūtiet arī savus jautājumus e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, Kurzemnieka feisbuka lapā mesendžerī vai uzdodiet pa tālr. 63350567!

Dūmu detektorī – obligāti.

No 1. janvāra visos dzīvokļos un privātmājās jābūt dūmu detektoriem. **Kurzemnieks** meklē atbildes uz jautājumiem: **→ 5. lpp.**
kāpēc tas vajadzīgs,
kur iegādāties, kā ierīkot utt.

→ 7. lpp.

„Vienmēr tiecos pēc skaidrības un vienkāršības,” saka gleznotājs **Kaspars Zariņš**. Viņa darbu izstāde **No realitātes līdz abstrakcionismam** **Kuldīgas Mākslas namā** apskatāma līdz 15. decembrim.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
0,68 eiro

Nr. 135
(11 517)

Pirmdiena, 2019. gada 25. novembris

Iepazīstina ar kulināro, koka arhitektūras un folkloras mantojumu

Ceturtdienas vakarā Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma (KTTT) ēdnīcā **Eža kažociņš** skanēja dziesmas, tika izdejoti latvju danči, iets rotaļās, nogaršoti latviski ēdieni. Tur norisinājās sadarbības projekta **Nordplus Junior** noslēguma pasākums.

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome **Latvijā aizliegusi deviņu Krievijas televīzijas kanālu darbību.**

→ 2. lpp.

Latvieši, lietuvieši un igauņi izdejo latvju dančus.

Projekta vadītāja, KTTT vēstures skolotāja Gunita Meiere pastāstīja, ka sadarbība ar lietuviešu Klaipēdas Ernesta Galvanaukas arodmācības centru (*Klaipēda Ernestas Galvanaukas Vocational Training Center*) un igauņu Viru novada profesionālās izglītības centru (*Vorumaa Kutsehariduskeskus*) notiek trešo gadu. Šogad ieradusies seši audzēkņi un divi pedagogi no katras valsts. Projekta mērķis – izzināt, kā tiek saglabāts kulinārais, koka arhitektūras un folkloras mantojums.

Trijās dienās paspēts daudz. Igaunijas jauniešiem galdniekiem bija saistoši redzēt Kuldī-

gas novada muzejā atjaunotās koka mēbeles. Mājinieki rādīja, kādā veidā tiek atjaunotas mēbeles tehnikumā. Viesi apmeklēja arī restaurācijas centru. Viņu pedagogs Andrus Luts priecājās par Kuldīgas vecpilsētu: „Redzu, kā vecus namus var lieliski atjaunot.”

Vecajā rātsnamā viesi varēja pamēģināt seno arodu – aušanu. Pieņemšanā pie novada domes priekšsēdes Ingas Bērziņas projekta dalībnieki uzzināja, kāpēc Kuldīga tiek saukta par Kurzemes pērli. Pēc industriālā mantojuma – Adatu torņa – apskates viesi pastāstīja, ka līdzīgi objekti esot arī Lietuvā un Igaunijā.

Vienu dienu tika iepazīts suitu novads – apmeklēts Jūrkalnes stāvkrasts, Vētru muzejs, *Alsungas Rija*, *Spēlmaņu krogā* baudīti pašu gatavoti ķiļķeni. Tur satiktas *Suitu sievas*, dziedāts, dejots, dzirdēti stāsti par suitu tautatērpju un sklandrausi, kas ir *UNESCO* pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā.

Projekta aktivitātes fiksētas videofilmā. Paredzēts, ka februārī visi tiksies Klaipēdā, bet projekta noslēgums būs maijā Igaunijā, pastāstīja G.Meiere.

Lailas Liepiņas
teksts un foto

Andris Grīnbergs – žurnālists jau 60 gadus. Kuldīgā avīzē strādājis no 1962. līdz 1969. gadam. Lasiet viņa atmiņas par to laiku!

→ 10. lpp.

Ēdolē: tic, ka izdosies savākt ziedojumus medikamentu iegādei Jānim Jansonam; mūzikas skolotāja Egita Putniņa; par mazo lauku saimniecību attīstību; paldies par devumu sabiedrībai.

→ 4., 11. lpp.

Trešdien, 27. novembrī:

- Lai lauki nepaliek tukši: ģimenes, kas atgriežas.
- Tiekas vecie autobraucēji.
- Tuvplānā – Kuldīgas komunālie pakalpojumi.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Informatīvās spekulācijas propagandas kara mērcē

Alberts Dinters,
tāl. 63350568,
alberts.dinters@
kurzemnieks.lv

Pirms pāris dienām Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP) Latvijas sabiedrībai paziņoja, ka mūsu valstī nebūs ļauts retranslēt veselus deviņus ar Krieviju saistītus TV kanālus. Vai spējam tikai aizliegt?

Jāsaka godīgi, ka nekādi nespēju atminēties, ka līdz šim Latvijā NEPLP būtu ar tādu vērienu ierobežojusi citā valstī ražota medija saturu. Pārbaudīju, vai tas tiek ievērots. Lai arī *TET* mājaslapā vismaz divi no šiem kanāliem – *Dom Kino* un *Peterburg – 5. kanal* – ir atrodamā starta piedāvājumā, tātad vislētākajā TV kanālu pakā, zilajos ekrānos redzēt tos nevar.

„Kamēr mediju joma netiks sakārtota, Latvija propagandas kara laikā būs spējīga reaģēt tikai ar aizliegumiem.”

Vai retranslācijas aizliegums ko dos? Nē! Latvija nav tik liela, lai šāda veida rīcība kanālu saimniekiem, patiesā labuma guvējiem, nestu ievērojamus zaudējumus un tie ar asarām acīs solītu, ka nekad vairs nedarīs neko ļaunu. Viens piemērs. 2016. gadā NEPLP paziņoja, ka uz sešiem mēnešiem Latvijas teritorijā aizliedz Krievijas TV kanāla *Rossija RTR* retranslēšanu. Iemesls – atkārtoti konstatēti rupji pārkāpumi televīzijas pārraidītajos raidījumos, kuros pārkāpts gan Latvijas Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likums (EPLL), gan arī Eiropas Savienības Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva. Vai kanāla saimnieki nobijās?

Nē! Klusi sagaidīja aizlieguma beigas un turpināja tādā pat garā, un jau štgada sākumā mūsu valsts mediju uzraugiem jau atkal nācās tā paša kanāla *Rossija RTR* retranslēšanu aizliegt. Šoreiz uz trim mēnešiem. Vai aizliegumi ir vienīgais, kā varam reaģēt? Izskatās, ka jā. Jau gadu gadiem, kā karsts kartupelis pa politiķu muti tiek vilāts temats par valsts pierobežas, Latgales, informatīvās telpas stiprināšanu. Šovasar tika paziņots, ka tajā pusē, Kārsavas novada Skaistā un Viļakas novada Aizpurvē, tiks būvēti divi jauni TV torņi un ir plānots, ka no nākamā gada 1. janvāra cilvēki varēs klausīties radio un skafties piecu televīziju kanālus. Vai ar to pietiks? Cerams. Tai pat laikā, manuprāt, būtu jādomā arī par jau esošo Latvijas mediju stiprināšanu. Laikā, kad Krievija naidīgas propagandas kanālu stiprināšanā iegulda arvien lielākus līdzekļus, tikai pēc saceltā trača ap LNT un TV3 Ministru prezidents Krišjānis Kariņš ir uzdevis kultūras ministram Naurim Puntulim līdz novembra beigām sniegt redzējumu un konkrētus priekšlikumus Latvijas informatīvās telpas stiprināšanai un mediju daudzveidības nodrošināšanai. Tikmēr ministrs Puntulis atzinis, ka vispirms ir jāstiprina novājinātā ministrijas mediju politikas nodaļa. Te es gribētu par visiem 100% piekrist Latvijas Žurnālistu asociācijas vadītājas Artas Ģigas teiktajam: „Tā šobrīd ir reaģēšana uz mirkļa aktualitāti. Ļoti slikti un žēl, ka jāsabrūk lielam, tradīcijām bagātam ziņu dienestam, jābeidz eksistēt veselam TV kanālam, lai pievērstu uzmanību, ka ir problēmas šajā jomā.”

MANUPRĀT

Par laimi, cilvēcība nezūd

Pēc sarunas ar māsu par puisī, kuram asins vēža ārstēšanai nepieciešami teju 70 tūkstoši eiro, nevaru atbrīvoties no domas, ka pasaulē ir pārāk daudz netaisnības. Sludinām, ka pati svarīgākā vērtība uz zemes ir cilvēks, bet ar darbiem un attieksmi apliecinām pretējo. Puisim ārstēšanai nepieciešami 12 zaļu iepakojumi, kuru kopējās izmaksas ir 83 328 eiro. Vai tiešām? Vai no zelta putekļiem tas preparāts veidots? Vai ir godīgi, ka valstī, kur minimālā alga ir 430 eiro mēnesī pirms nodokļu nomaksas, kādam drīkst pateikt, lai sagādā 70 tūkstošus eiro jeb 162 minimālās mēnešalgas gada laikā? Puisim, kam valsts piešķirusi invaliditātes pabalstu mazāku par 200 eiro, arī par zaļu injicēšanu jāmaksā. Bet, par laimi, cilvēcība parastajos cilvēkos neizzūd. Mēs spējam saorganizēties, ziedot, atbalstīt!

Jolanta Hercenberga, tālr. 63350568, jolantah99@gmail.com

TRIS VIEDOKĻI

Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome (NEPLP) Latvijā aizliegusi deviņu Krievijas televīzijas kanālu darbību.

Vai cīņā ar Krievijas propagandu šādi aizliegumi dod cerēto rezultātu?

VISIEM KANĀLIEM VIENS LABUMA GUVĒJS

1. Ivars Āboliņš, NEPLP priekšsēdes vietnieks:
– Aizliegtās nav Krievijas propagandas programmas. Viens no šo programmu patiesā labuma guvējiem ir Eiropas Savienības sankcijām pakļautais Jurijs Kovaļčuks. Šīs sankcijas ir saistošas visiem Eiropas ie-

dzīvotājiem, tādēļ padome aizliegusi deviņas programmas: *Vremja: daļokoje i blizkoje*, *Bobjor*, *Dom kino*, *Dom kino Premium*, *Muzika pervogo*, *O!*, *Pojehaļi*, *Telecafe*, *Peterburg – 5. kanal*. Iespējams, ka pēdējo es nosauktu arī par propagandas kanālu, tomēr šis lēmums

nav saistīts ar naida kurināšanu. Tas darīts, pārbaudot labuma guvējus. Aizliegums būs spēkā tikmēr, kamēr Jurijs Kovaļčuks atradīsies sankciju sarakstā, kurā viņš iekļauts par tādām darbībām, kas vērstas uz Ukrainas teritoriālās integritātes un suverenitātes graušanu.

NEDRĪKST ĻAUTIES MANIPULĀCIJĀM

2. Klāvs Sedlenieks, sociālantropologs, Rīgas Stradiņa universitātes docents:
– Grūti komentēt, jo nezinu normatīvās nianšes, bet, cik dzirdēju Āboliņa izteikumus radio, padomei citas iespējas nav bijušas, jo tas ir sankciju pārkāpums. Man būtu interesanti uzzināt, vai tas, ko izdarījis mūsu NEPLP, ir izdarīts arī citās Eiropas Savienības

valstīs. Vajadzētu būt tā, ka visi deviņi kanāli ir aizliegti visā Eiropā. Patiesībā situācija ļoti sarežģīta. No vienas puses, mums ir vārda brīvība, no otras puses, pastāv klaja propaganda, apmelošana. Un tā liberālā doma, ka cilvēkiem pašiem starp šīm idejām ir iespēja izvērtēt visus par un pret un ļaut tām savstarpēji cīnīties, ne vienmēr

nostrādā. Ir bažas, ka mūsdienu pasaulē ar cilvēkiem ļoti viegli manipulēt. Es sliecos piekrist tam, ka problēma ir tajā, ka uzņēmums *TET*, kas piedāvā vispārpieņemamus pakalpojumus un ir nozīmīgs mediju spēlētājs, savās vienkāršākajās, standarta pakotnēs tieši šos kanālus iekļauj, balstoties pieprasījumā. Tāda problēma pastāv.

JĀMĀK ATŠKIRT MALDU ZIŅAS

3. Jānis Urbanovičs, 13. Saeimas deputāts (*Saskaņa*):
– Es domāju, ka NEPLP strādā saprātīgi ļaudis un, ja viņi to dara, viņiem ir spēcīgi argumenti, kāpēc šāds lēmums jāpieņem. Man nav iemesla neuzticēties. Es un lielākā daļa

manas ģimenes informāciju iegūstam no interneta vietnēm, un man nesanāk savu laiku pielāgot televīzijas programmai. Kas attiecas uz Krievijas kanāliem, neesmu regulārs to skatītājs. Vienīgi tad, ja ir anonšs kāds īpašs notikums – katastrofa vai politiska aktivitāte.

Man grūti NEPLP lēmumu komentēt. Maldu ziņas tiek izplatītas ne tikai krievu valodā vien, arī angļu un latviešu. Katram ir tiesības ticēt vai neticēt – tā ir viņa izvēle. Svarīgi mācēt šķirot.

Alberts Dinters

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat, ka ar nākamo gadu katrā mājoklī obligāti jābūt dūmu detektoram?

neuzmanības dēļ, un tādēļ jācenšas sevi pasargāt.

Jānis Rudzājs, strādā mežizstrādē: – Varētu būt, ka savu reizi noder tāds dūmu detektors. Pagaidām man mājās vēl nav, bet iegādāšos. Lielākā daļa ugunsgrēku ir pašu cilvēku neuzmanības dēļ, un tādēļ jācenšas sevi pasargāt.

Jana Štorha, strādā Latvijas Universitātes Kuldiģas filiālē: – Dzirdējusi esmu, ka tādi nepieciešami, un arī pati tā uzskatu. Agrāk man mājās bija, šobrīd nav, bet likšu, jo pietiekami daudz ugunsnelaimju notiek.

Aigars Lastovskis, datortehniks:
– Dūmu detektors ir noderīgs, vajag katrā mājoklī. Mums mājās kādu gadu tādi ir. Ir ar malku kurināma krāsns, tāpēc piesardzības pēc uzlikām.

Nebija kārtīgi aiztaisītas krāsns durtiņas, istabā bija sanākušī dūmi. Paši bijām otrā istabā un nemaz nejutām, bet detektors sāka gaudot. Tas ir ļoti labi. Man ir bērni mājās, esmu drošāka par viņiem, ja tādas ierīces ir.

Sigita Kraseļščikova, mājsaimniece:
– Vasaras beigās savās mājās pielikām visās telpās, kur ir apkures vietas, izņemot virtuvi. Tur no ēdiena gatavošanas tas nemiņīgi gaudotu. Ar likumu nebūtu jānosaka, ka tam jābūt obligāti, jo mēs paši par savu drošību atbildam. Vienu reizi detektors mums jau ir nostrādājis.

Inguna Plenne, vecākā eksperte:
– Man nav, un domāju, ka arī nebūs. Man tas nav nepieciešams. To vajag tiem, kuri grib notirgot lielā apjomā dūmu detektorus. Tie negarantē manu drošību. Ja tas nebūs saistīts ar pulsti, uz kuru nonāks signāls drošības dienestam, ka tas nostrādājis, tad nekāda labuma no tā nav.

Undīne Skuja, projektu vadītāja uzņēmumā *Dāvanu serviss*: – Man mājās vēl nav, bet noteikti vajadzētu. Tas būtu noderīgi. Un tas, ka tas ir obligāti, ir forši.

Jolanta Hercenberga
Lāsmas Reimanes foto

Laidos sumināti pirmie Gada cilvēki

Latvijas 101. gadskārtā pirmoreiz sveikti titula *Gada cilvēks Laidu pagastā saņēmēji*, kurus vietējie ieteikuši visvairāk. Tie ir ārstes palīdzē Ija Urbāne, Sermītes bibliotekāre Inese Štorha un lauksaimnieks Ilmārs Gulbis, plašāk zināms kā zemeņu audzētājs.

IETEIKTI VĒL DAUDZI

Pērn jaunā kultūras organizatore Anda Stība teica paldies tiem, kuri bijuši aktīvi pasākumu dalībnieki un palīgi viņas darbā, bet šogad sagatavoja anketas, kurās ikkatrs varēja izvirzīt godināmos dažādās nozarēs. Atsaucība bijusi laba – to izdarījuši 77 cilvēki, priecājas A.Stība. Lielajā Laidu pagastā nav trūcis arī ieteikto – 27. Pagasta pārvalde sveikusi trīs nominantus, un tā būs arī turpmāk. Balvā ir stikla goda zīme, atzinības raksts un Kuldīgas novadā sarūpēti gardumi. „Priecāsimies par katru panākumu, mācīsimies cienīt ikvienu iedzīvotāju,” uzrunā sacīja pagasta pārvaldnieks Andris Neilands. Bet A.Stība suminātajiem pateicās par darbu, pozitīvismu un sirds siltumu.

Svinīgajā pasākumā dzeju lasīja skrundece Gita Johansone, muzicēja VEF kultūras pils vīru

Gada cilvēki Laidu pagastā izraudzīti pēc iedzīvotāju balsojuma, un tā sakritis, ka visiem pirmajiem balvas saņēmējiem vārds sākas ar burtu I: Sermītes bibliotekāre Inese Štorha, zemnieks Ilmārs Gulbis un ārsta palīdzē Ija Urbāne.

trio *Harada*, un tautā iemīļotas melodijas visi dziedāja līdz.

UZTIC SAVU VESELĪBU

Par nesavtīgu darbu veselības aprūpē balva pasniegta ārstes palīdzēi I.Urbānei. „Vispār esmu aizputniece. Pēc Rīgas 4. me-

dicīnas skolas šeit norīkoja, un domāju, ka pastrādāšu pāris gadu. Bet pēc 30 gadiem laikam mani te uzskata par savējo. Sākumā feldšeris bija katrā kolhozā, bet cik tad vēl ir pagastu, kuros doktorāti palikuši? Laidos ir arī aptiekas punkts, un cilvēkiem

svarīga tā pieejamība. Citam vajag tikai aprunāties. Dakteriem tam maz laika, bet es parunāju – man runāt patīk,” smeļ Ija. „Prieks, ka cilvēki uzticas un arvien vairāk vakcinējas pret gripu, ērcu encefalītu. Un šogad mums jau četri vai pieci jaundzimušie.”

NE TIKAI GRĀMATAS VIEN

Arī I.Štorha nav vietējā – pirms 40 gadiem no Mērsraga atnākusi kā feldšere, Sermītes bērnodārzā bijusi auklīte, bet darbā bibliotēkā rit nu jau 21. gads. Inese rīko pasākumus kopā ar bērnodārzu, mākslas un rokdarbu izstādes, pirms gada izveidojusi Sermītes lasītāju klubu, kas kopā ar Laidu bibliotēkas aktīvistiem dodas izzinošos izbraucienos. „Es nevarētu labi darīt savu darbu, ja nebūtu kolosālo lasītāju, pirmsskolas pedagogu un mazo bērniņu,” saka I.Štorha.

ZEMENES, ZIVIS, AUGĻI

Tajā pašā vakarā gan Laidos, gan kaimiņu Kazdangas pagastā godināts I.Gulbis, kurš ar zīmolu *Migldārzi* visā Latvijā pazīstams ar eksperimentiem zemeņu audzēšanā un to, ka ogas prot iegūt jau tagad – rudenī. Kazdangā viņš izveidojis 60 ha dīksaimniecību un augļu dārzus, arī tur tiks celtas siltumnīcas zemenēm. Dīķos aug karpas, karūsas, līdakas, sami un stores, kas nākamgad būs tirdzniecībā. „Zivis salīdzinājumā ar zemenēm ir atpūta,” smeļ Ilmārs. Darbā aizvadīts 20 gadu, un viņš pateicas ģimenei un citiem palīgiem, bez kuriem viens galā netiktu.

Dinas Poriņas teksts un foto

Vidējā līmeņa pašvaldības neveidos

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija (VARAM) atteikusies no domas veidot vēlētās otrā līmeņa pašvaldības. Tā vietā tiks stiprināti plānošanas reģioni.

Kurzemes plānošanas reģiona (KPR) attīstības padomē par jaunumiem stāstīja ministra padomnieks pašvaldību un reģionālās attīstības jautājumos Madars Lasmanis un reģionālās politikas departamenta direktors Raivis Bremšmits.

PADOMĒS – NOVADU UN MINISTRIJU PĀRSTĀVJI

Pēc pašvaldību vēlēšanām 2021. gadā sadarbībai ar valsti tiktu izveidotas reģionu attīstības padomes, kurās atšķirībā no pašreizējām padomēm proporcionāli būtu pārstāvēti novadu vadītāji un ministriju pārstāvji, skaidroja R.Bremšmits. Lēmumi tiktu pieņemti balsojot. Pašvaldību balsu skaits tiktu noteikts pēc iedzīvotāju skaita.

Reģionālās politikas nostādņēs 2021.–2027. gadam paredzēts, ka pašvaldības kopā ar plānošanas reģioniem ir attīstības virzītāji. Paredzēts ieguldīt miljardu un 42 miljonus eiro no Eiropas Savienības fondiem. Nauda paredzēta uzņēmējdarbības videi un pakalpojumu efektivitātei. Finansējuma piešķiršanā tiktu ievērotas attīstības atšķirības. 70% tiktu reģionāla mēroga pašvaldību konkursiem, bet 30% – reģionā kopīgajiem projektiem.

Tika runāts arī par plānošanas reģionu teritoriju. KPR administrācijas vadītāja Evita Ozola informēja, ka Tukumam, Jaunpilij un Kandavai jau bijušas sarunas par iekļaušanos KPR, jo šīs pašvaldības sliecas uz Kurzemes pusi. Ministrijas pārstāvji uzsvēra, ka izvēlei šķēršļi netiks likti.

CEĻI – REFORMAI SVARĪGI

To, ka ceļu stāvoklis ir teju svarīgākais, parādīja arī šī tikšanās. Ministrijas pārstāvji informēja, ka no 2021. līdz 2023. gadam tiks pārbūvēts un atjaunots ap 800 km valsts reģionālo un vietējo ceļu, kuri administratīvi teritoriālajai reformai ir prioritāri. Trīs gados tiks ieguldīti 300 miljoni eiro.

Pašvaldību vadītāji izteicās skeptiski, ka par šo naudu saremontēt tik daudz ceļu neesot reāli. Ja domāts asfaltēt, tad par šībrīža būvniecības cenām (pilna rekonstrukcija – miljons eiro uz kilometru) varētu uzlabot vien 300 km jeb katram reģionam pa 60, un tas ir ļoti maz.

Viesi no VARAM atzina, ka šie ceļi ir slikti vai ļoti slikti, taču darbi esot dažādi un remonta apjoms arī. Izrēķināts, ka par paredzēto naudu to varēšot izdarīt. Kritēriji, pēc kuriem ceļi izvēlēti, ir administratīvā centra sasniedzamība pēc reformas, brauktuves stāvoklis un izmantojums. Bet R.Bremšmits piebilda, ka zems noslogojums nebūs noteicošais.

VARAM kopā ar *Latvijas Valsts ceļiem* un plānošanas reģioniem sagatavos ceļu sarakstu. Kurzemes pašvaldību vadītāji gribēja to redzēt, un ministrijas speciālisti solīja janvārī atbraukt vēlreiz. Izskanēja komentārs, ka 800 km ir apmēram 8 km katrai pašvaldībai, bet skaitļiem jābūt lielākiem. Ministrijas pārstāvji atzina: plāni pakļauti finansējumam. Vai tiltu remonts arī ietverts, jo lielākā daļa esot kritiskā stāvoklī? M.Lasmanis atbildēja: ja tilts vajadzīgs novada centra sasniegšanai, to remonta plānā var iekļaut. Bet daži novadu vadītāji bija skeptiski, vai šie 300 miljoni eiro vispār tiks iedoti.

Iveta Grīniņa

Īres maksu grib celt teju desmitkārt

Kuldīgas komunālo pakalpojumu (KKP) vadība pie novada domes nākusi ar ierosinājumu līdz 2024. gadam pašvaldības dzīvokļiem īres maksu paaugstināt gandrīz desmit reizi.

Tas paredzēts uzņēmuma izstrādātajās *Mājokļu apsaimniekošanas un uzturēšanas vadlīnijās 2019.*, par kurām deputāti vēl tikai diskutēs. Īres maksas paaugstinājumu iecerēts dalīt zonās gan pēc dzīvokļu atrašanās vietas, gan labiekārtotības pakāpes. Šobrīd labiekārtotiem dzīvokļiem pilsētā maksa ir 28 centi par kvadrātmetru, bet 2024. gadā iecerēta 2,70 eiro.

KKP vadītājs Pēteris Gobzemis atzina, ka piedāvājums sagatavots tāpēc, lai to kopā izskatītu, nevis uzreiz apstiprinātu. Lielāka maksa paredzēta galvenokārt tāpēc, ka par pašlaik ieņemto naudu no novecojušajām daudzdzīvokļu mājām nevar izdarīt visus paredzētos darbus. Viņš minēja

piemērus no citām pašvaldībām, kur maksa jau paaugstināta, tādējādi īrniekus mudinot dzīvokļus izpirkt.

Kuldīgas novada pašvaldība šogad pārdevusi 29 dzīvokļus, aptuveni pusi laukos. Pilsētā vēl ir 245, kuru īrnieki nav privatizējuši, kaut drīkstēja to darīt. Viens no KKP piedāvājumiem: ja īrnieks vēlētos dzīvokli pirkt, tad uz laiku, kamēr viņš to dara, īres maksa netiktu celta, turklāt līgumu par dzīvokļa izpirkšanu no pašvaldības varētu noslēgt līdz pieciem gadiem.

Arī tajos dzīvokļos, kas paredzēti palīdzības sniegšanai, iecerēts īres maksu paaugstināt, tomēr tā tikšot vērtēta individuāli.

Domes priekšsēdes vietnieks Viktors Gotfridsons KKP piedāvājumu atzina par apspriežamu, jo pašvaldības dzīvokļu zemā īre kropļo tirgu. Viņaprāt, agri vai vēlū tas tiks norādīts arī valstiskā līmenī, kā jau bijis ar pašvaldības nomas zemes cenām.

Inguna Spuleniece

MEDIĶI ZIŅO

Traumas gan sportā, gan sadzīvē

No 8. līdz 22. novembrim Alsungas, Skrundas un Kuldīgas novadā mediķi braukuši uz 143 izsaukumiem. Hospitalizēti 70 pacienti, no tiem četri bērni. No visiem apkalpojumiem pacientiem 16 bijuši alkohola

Informē Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra medicīnas statistiķe Baiba Būvmeistere.

reibumā – četrus sievietes un 12 vīrieši. Šajā laika posmā bijušas divas krimināltraumas – viena sporta, viena transporta – un 17 sadzīves traumas. Divi bērni ar sadzīves traumām nogādāti slimnīcā.

Skolotāja prieks ir motivēts skolēns

„Katrs savā profesijā cenšamies darīt to labāko, ko spējam. Šogad esmu strādājusi kā parasti, neko vairāk. Tā kā darbs darīts ilgi, tad, laikam ritot, saredzams rezultāts. Acīmredzot labs, ja iedzīvotāji to novērtē,” saka viena pagasta pārvaldes pateicības saņēmēja, mūzikas skolotāja Egita Putniņa.

VAIRĀKAS DARBAVIETAS

Egita strādā trīs darbavietās. Alsungas mūzikas skolā māca klavierspēli un teorijas priekšmetus, un tur aizritējuši jau 30 darba gadi. Ēdoles pamatskolā E.Putniņa māca mūziku no 5. līdz 9. klasei un kā bērnu un jauniešu centra pedagoģe vada pulciņu – instrumentālo ansambli.

Darbs skolā ar pusaudžiem nesot viegls, jo visus neizdodoties mūzikā ieinteresēt. Taču ansambļa vadīšana sagādājot gandarījumu – tur audzēkņi esot motivēti apgūt ko jaunu, un skolotāja varot zināšanās dalīties ar prieku.

E.Putniņas bērniība un jaunība pagājusi Tukuma pusē, pēc tam viņa mācījies Ventspils mūzikas vidusskolā un nosūtīta darbā uz Alsungu. Sākusi strādāt par mūzikas teorijas skolotāju, ieguvusi arī pamatskolas un klavierspēles pedagoģes izglītību.

„Gandarījums ir tad, ja izdodas būt uz viena viļņa ar tiem, ar kuriem kopā dzīvoju un strādāju,” saka mūzikas skolotāja, instrumentālā ansambļa vadītāja Egita Putniņa.

NO TRIM UZBŪVĒ CETURTO

Agrāk kā cilvēkam, kurš saistīts ar mākslu, citu uzmanība un atzinība esot bijusi jo īpaši nozīmīga. Gribējies pašapliecināties, katra audzēkņu uzstāšanās šķitusi aplausu, ovāciju vērtā. „Jūtīgi uztvēru to, ja uzstāšanās nepatika vai bija daudz vienaldzīgo,” atzīstas Egita. „Tagad tā vairs nav. Tik daudz gadus strādājot, izveidojusies diezka āda. Apzinos, ka savu darbu daru labi. Un tādu, kas man patīk. Arī novērtējums atnācis, un tas ir patīkami.

Cilvēki ir dažādi: vieni nevar rast mieru,

maina dzīvesvietas, darbu, valstis, citi ir mierā ar mazumiņu. Ir tādi, kuriem apkārt desmit lietas un vienmēr liekas, ka par maz. Citi no divām lietām var uzbūvēt trešo. Es esmu no tiem, kuriem pietiek ar divām trim lietām, no kurām būvēju ceturto jauno. Man apkārt nevaļ daudz iespaidu, jo idejas un iedvesmu rodu tepat. Nejutos viena savā iekšējā pasaulē, jo man ir domubiedri. Es iedvesmojos no viņiem, viņi no manis.”

**Jolanta Hercenberga
Alberta Dintera foto**

Paldies par devumu sabiedrībai

Latvijas gadadienā par iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē un pagasta vārda popularizēšanu Ēdoles pagasta pārvalde izteica pateicību vairākiem iedzīvotājiem un Goda balvu saņēma folkloras kopas *Ēdol's ķist'* vadītāja Zane Jančevska.

Z.Jančevska ir Latvijas Nacionālā teātra aktrise, bet Ēdolē vairākus gadus vada folkloras pulciņu. Viņa radījusi interesi par tautas garantām pagastā, vāc materiālus par kādreiz Ēdoles pusē dzīvojušajiem folkloras vācējiem.

Uldim Putniņam, Mārtiņam Immeram, Gundaram Kronpušam un Aivim Gudermanim pateicība par atsaucību, gatavojoties otrajam Ēdoles Olu festivālam, – viņi ezerā ierīkoja laipu. Agnesei Moldovānei – paldies par šī pasākuma vadīšanu.

Par aktīvu dalību sabiedriskajā dzīvē paldies sacīts Aigai Ciekalei un Laumai Migovičai, bet par ieguldījumu skolas muzejā un skolas vārda popularizēšanā – Ilzei Blokai. Par darbu interešu izglītībā pateicība Egītai Putniņai, bet par iniciatīvu un labdarības pasākuma organizēšanu 8. decembrī – Sandrai Ēķei.

Pasākumā uzstājās pašdarbnieki, Ēdoles pamatskolas un Alsungas mūzikas skolas filiāles audzēkņi.

No hobija līdz biznesam

Nevajag baidīties sākt – tāda atziņa un vienlaikus uzmuntrinājums vairākkārt atskanēja seminārā par mazo lauku saimniecību attīstību, ko Ēdolē rīkoja Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Kuldīgas birojs.

IESPĒJAS IR

Vietējās rīcības grupas *Darīsim paši!* koordinatore Ieva Birbele pastāstīja, kā sagatavot programmas LEADER projektus. Finanšu institūcijas Altum Kuldīgas biroja konsultante Aija Lapiņa informēja, kā iegūt naudu to realizācijai un saimniecību attīstībai. Viena no aktualitātēm ir sociālā uzņēmējdarbība. Tiesa, tai ir diezgan strikti nosacījumi, jābūt nodibinātam uzņēmumam, bet laukos vairums uzņēmēju ir pašnodarbinātie vai individuālie komersanti, tomēr iespējas saņemt atbalstu šādai uzņēmējdarbībai ir dažādas.

Vēl pārrunāts, kā mazās lauku sētas atvērt apmeklētājiem. Lai gan tūrisma sezona ir īsa, savu peļņu tā dod, tikai jāprot naudu paņemt, norādīja LLKC Kuldīgas biroja vadītāja Daiga Mellere. Ar kafejnīcu vien nepietiek – piedāvājumu vajag dažādēt jeb katrai

Mazo lauku saimniecību seminārā Ēdolē tika spriests, kā vaļasprieku pārvērst peļņas avotā.

saimniecībai atrast ko savu.

NAUDU VAR IEGŪT KONKURSOS

Par mājražošanu un amatniecību, par to, kā atrast atbalstu, un par birokrātiskā sloga pārvarēšanu pieredzē dalījās SIA *Pilskrogs* īpašniece Agnese Grundmane, *Paegļu* saimniece, gaļas pārstrā-

dātāja Ieva Knupke un keramiķe Inta Medniece. Izskanēja atziņa, ka Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) un dažādu normatīvu prasības bieži vien kavē hobiju pārvērst biznesā. Lai tās izpildītu visos sīkumos un mājražošanu legalizētu, vajadzīga arī nauda. Taču mazajiem uzņēmējiem liela kapitāla nav, investīcijas grūti

atrast, bankas aizdevumu nedod, var paņemt vienīgi patēriņa kredītu ar neželīgiem procentiem. I.Knupke pastāstīja, ka gaļas kūpinājumu ražotnē pēc PVD prasībām vajadzējis atbilstošus galdus, taču tie ir ļoti dārgi, un naudas nav bijis. Viņa nolēmusi startēt konkursā *Laukiem būt!*, savu biznesa ideju aizstāvējusi

un prēmiju saņēmusi. D.Mellere: „Arī konkursi ir labs veids, kā tikt pie naudas, tikai vajag uzdrošināties.”

VAJAG PRIEKŠROCĪBAS DZĪRU TIRGŪ

Pēc I.Mednieces stāstītā, keramiķiem PVD gan netraucē, toties grūti produkciju pārdot tā, lai diezgan dārgā ražošanas nestu peļņu. Keramikai noiets pārsvarā ir svētku tirdziņos, bet tie parasti notiek no pavasara līdz rudenim. „Tātad šajos mēnešos man jāatgūst izmaksas un jānopelna iztikšana visam gadam,” tā keramiķe. „Vislabāk ir Brīvdabas muzeja gadatirgū – tur gan dārga vieta, taču ir pircēji un var nopelnīt. Pārsvarā izmantoju tās tirdzniecības vietas, kurās ir minimālas izmaksas. Kuldīgas Pilsētas svētkos nav ko darīt, jo vieta ļoti dārga. Eju vienīgi uz Hercoga Jēkaba gadatirgu, jo to pašvaldība atbalsta.” Arī citi semināra dalībnieki atzina, ka novada lielākajos svētkos – festivālā *Dzīves Kuldīgā* – vēlētos, lai priekšrocība ir vietējiem ražotājiem.

**Dainas Tafelbergas
teksts un foto**

Ugunsdzēsēji konsultēs par dūmu detektoriem

Straujiem soļiem tuvojas brīdis, kad spēkā stāsies likuma norma, ka no 1. janvāra visos dzīvokļos un privātmājās jābūt dūmu detektoriem. Tas daudziem rosina jautājumus. Kāpēc tas vajadzīgs? Kur iegādāties? Kā ierīkot? Cik vajag? Vai detektors obligāti jāliek pie griestiem? Cik ilgi tas būs derīgs?

Likums būs spēkā no jaunā gada. Ugunsdrošības noteikumu prasība – visos mājokļos jābūt autonomiem ugunsgrēka detektoriem, kas reaģē uz dūmiem. Jau tagad veikalos vērojams raibu raibais piedāvājums dažādās cenu kategorijās. Pircējs, kuram ar šo ierīci nav bijis saskares, var pamatīgi samulst, stāvot pie plauktiem.

„Pirmais, kam jāpievērš uzmanība, ir tas, vai uz iepakojuma ir marķējums CE,” stāsta Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Kuldīgas daļas komandieris Aleksandrs Štefaņuks. „Tas nozīmē, ka ierīce sertificēta Eiropas Savienībā. Ja tā nav uz iepakojuma, tam jābūt uz ierīces. Vēl jābūt ekspluatācijas īpašību deklarācijai un atzīmei par atbilstību standartam EN 14604.”

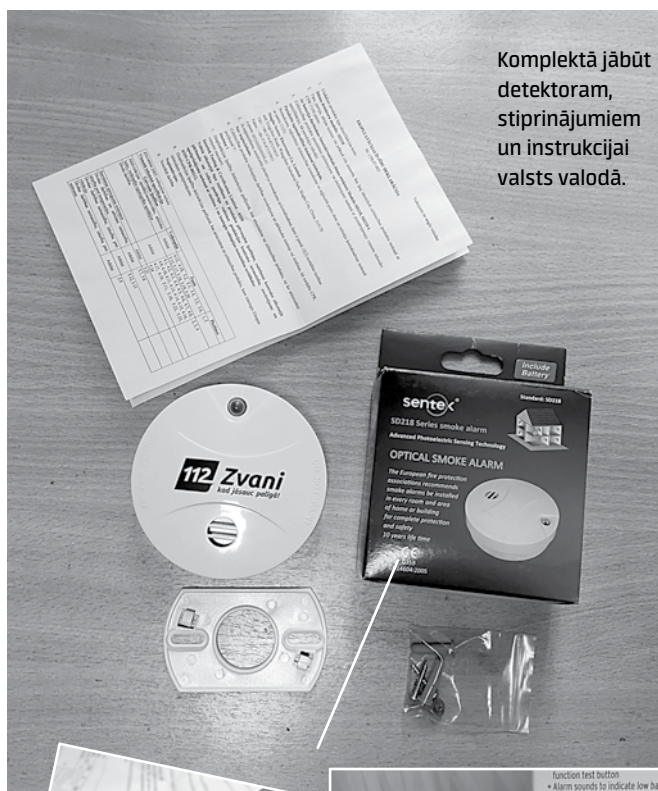
Uzmanība jāpievērš arī tam, vai, atverot iepakojumu, tajā ir pilns komplekts: detektors, tā stiprinājumi, instrukcija valsts valodā. Kā skaidro A.Štefaņuks, ja kādas daļas trūkst, ir vērts iegādāties pārdomāt.

KO PIEDĀVĀ VEIKALI?

Kopā ar A.Štefaņuku *Kurzemnieks* dodas lūkot, kādi dūmu detektori nopērkami Kuldīgas tirgotavās. Pirmo apmeklējam būvmateriālu veikalu *Kurši*. Plauktos ir vairāki trauksmi ceļošās ierīces varianti. Pārcilājot redzam, ka ar atbilstības sertifikātiem viss kārtībā, komplektācija atbilst prasībām. Tas pats vērojams veikalā *Mājai un dārzam*. Piedāvājumā ir vairāku veidu dūmu detektori, un katrs var iegādāties atbilstoši mačiņa biežumam un gaumei. Abos veikalos cenu amplitūda svārstās no pieciem līdz pat 16 eiro.

„Lielākā atšķirība starp veikalā piedāvātajiem ir tāda, ka vieniem ir gaismas diode, citiem nav,” skaidro A.Štefaņuks. „Gaismas diode, ik pa brīdim iemirgojoties parāda, ka ierīce ir darbspējīga. Ja tādas nav, tad, nospiežot testa pogu, pašam regulāri (ieteicams, reizi mēnesī) jāpārbauda, vai tā ir kārtībā.”

Pēdējā laikā izskanējušas ziņas, ka uzdarboties sākuši apsviedīgi ļaudis, kuri dūmu detektorus piedāvā pa telefonu. Tie tiek reklamēti kā jaunākās paaudzes, galvastiesu pārāki par parastajiem, un par tiem tiek prasīta arī divreiz augstāka cena. Vai maksāt? Tas jāizlemj katram pašam, jo arī tās brīdināšanas ierīces, kas nopērkamas veikalos un ir sertificētas, savu uzdevumu pildīs.

Komplektā jābūt detektoram, stiprinājumiem un instrukcijai valsts valodā.

Uz iepakojuma vai paša dūmu detektora jābūt zīmei CE, ka tā sertificēta Eiropas Savienībā.

Obligātā atzīme par atbilstību standartam EN 14604.

Detektoru cena veikalos ir no pieciem līdz 16 eiro.

KĀDĒĻ NEPIECIEŠAMS? Savulaik VUGD, pētot statistiku par ugunsgrēkiem dzīvojamās ēkās, secināja, ka aptuveni puse bojāgājušo

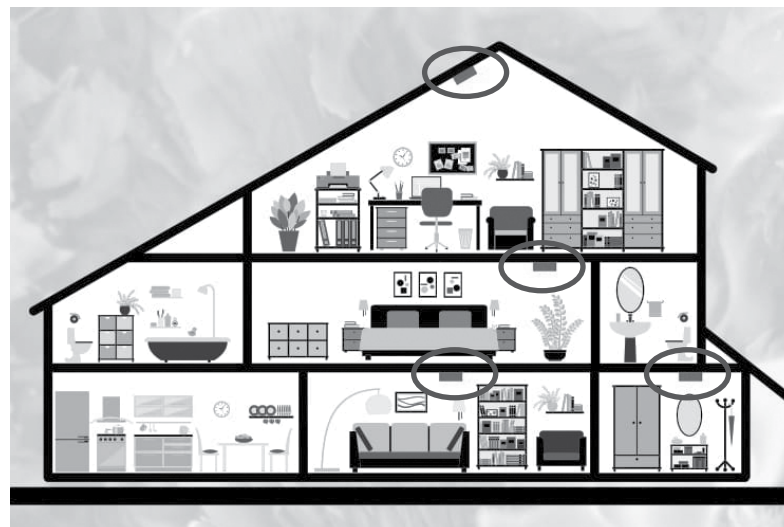
miruši no saindēšanās ar indīgām vielām, kas rodas, sadegot mēbelēm un citiem sadzīves priekšmetiem. Proti, nosmakuši. Turklāt

lielākā daļa miruši savā guļamistabā. Tad arī izlemts, ka visefektīvākais veids, kā bojāgājušo skaitu samazināt, ir dzīvojamajās telpās

Konsultāciju diena

2. decembrī no 14.30 līdz 18.30 ikviens var doties uz jebkuru VUGD daļu vai posteni Latvijā.

Tā kā šādu drošības prasību, kas attiecas uz ikvienu iedzīvotāju, iepriekš nav bijis, VUGD aicina katru, kuram par ugunsdrošību un dūmu detektoriem ir jautājumi, šo iespēju izmantot. Atbildes varēs saņemt arī Kuldīgas daļā un Alsungas postenī, tiks sniegti praktiski ieteikumi, kā ierīci pielikt un kā pārbaudīt, vai tā darbojas.

Shēma, kā pareizi izvietot dūmus detektorus.

CIK VAJAG, KUR IERĪKOT?

Kā atzīst VUGD, ideāli būtu pa vienam katrā telpā, kurā mājokļa iemītnieki uzturas un kurā tie dara ko saimniecisku, proti, vietās, kur potenciāli iespējama ugunsgrēka izcelšanās. Pati mazākā prasība – viens autonomais detektors uz dzīvokli. Vispiemērotākā vieta būtu griestu guļamistabā vai gaitenī netālu no guļamistabas durvīm. Tas tādēļ, lai ugunsnelaimes gadījumā guļošos pamodinātu. Savukārt citās telpās detektori noderēs tam, lai mājiniem brīdinātu, ka kādā telpā notikusi aizdegšanās.

Ja detektoru nevar pielikt pie griestiem, to drīkst likt sienas augšdaļā tuvu griestiem, bet nedrīkst ievietot tieši griestu un sienas dobumā, jo tie nostrādās novēloti. Arī detektors uz skapja vai plaukta savas funkcijas pildīs ierobežoti. Jo dūmi ceļas augšup, griestu virzienā, tie koncentrējas tur un tikai pēc tam sāk telpu piepildīt uz leju. Tāpēc šajā gadījumā detektors dūmus sajūtīs brīdī vēlāk nekā pie griestiem novietotais. Taču, kā zināms, uguns izplatās ļoti ātri, un bieži vien pat īsajam novēlošanās mirklim var būt izšķiroša nozīme tajā, vai iemītnieki spēs liesmas apdzēst vai arī paspēs degošās telpas atstāt.

Dūmu detektors jānoviec pie griestiem.

uzlikt tehnisku iekārtu, kas cilvēkus par ugunsnelaimi brīdinātu un tādejādi ļautu tiem paspēt pamest degošās telpas.

Inguna Spuleniece, Lāsmas Reimanes foto

Smilšu iela.

STARP TRIM PARKIEM

Smilšu iela (padomju gados Pionieru iela) ir ļoti atšķirīga.

Pie 1905. gada parka sākusies, tā ir klusa un, kā atzīst veikalnieki, ne pārāk laba tirdzniecībai. Tālāk to piecālo mūzikas skolas, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas, kā arī tehnikuma audzēkņi. Pēdējie te gan dzīvo, gan caur Semināra parku steidz uz skolu. Tad gar Estrādes parka stūri pagrieziens uz pilsētas centru, kur gājēju un braucēju plūsma lielāka.

Visu mūžu šeit

Puķu dobes kopjot divas kaimiņienes, bet priecājas arī tie, kas staigā cauri pagalmam.

Daiga Karpa šajā mājā dzīvo kopš tās uzcelšanas. Pirms tam mitusi namā pie ozola ielas stūrī. Arī tā nojaukta, kad celta viņas tagadējā māja.

„Kaimiņi esam draudzīgi, viens otram palīdzam, kopjam puķes. Pagaidām tās neviens neposta. Bet kādreiz te visādi gāja,” teic Daiga. „Māja ir laba, mūs slēdz klāt centrālajai apkurei. Īsti jau negribam, jo ir labi malkas piegādātāji, kas atved par zemāku cenu.” Prasīta, kā sadzīvo ar Zinaīdas kaķiem, viņa nosaka: tagad jau tie, kas pagalmā, ir sterilizēti.

Par visiem, kam grūti

Smilšu ielas pirmajā namā dzīvo teju visā Kuldīgā pazīstamā Zinaīda Vilcāne. Par viņas barotajiem kaķiem pagalmā aiz bērnu un jauniešu centra un citur apkārtnē cilvēki vai nu priecājas, vai dusmojas. Zinaīda tas neuztrauc. No bērniņas viņa radusi palīdzēt visiem grūtdieņiem – vai tas sunītis vai kaķītis, vai cilvēks.

SKAISTĀ BRĀLASIEVA

Zinaīda nākusi no Nirzas netālu no Ludzas. Jaunībā izmācījusies par agronomi dārzniecī. Uz Kuldīgu pārnākusi pēc brāļa Ēvalda aicinājuma. „Šai mājai blakus bija mājiņa, kurā brālis dzīvoja ar sievu Izoldu Alberti. Viņa bija no Jūrmalas, bet pēc augstskolas nozīmēta darbā Kuldīgā par notāri. Kuldīdzniekiem viņa ļoti patika, jo labi strādāja, bija skaista un ar labu sirdi. Zinot, ka Nirzā dzīvoju trūcīgi, man mēteļi atsūtīja, kaut vēl nebijām tikušās. Izoldai bija piecas māsas, bet visas nomira ar tuberkulozi. Brālis sieviņu saudzēja, mīlēja un sauca pa Tibiņu. Kad nomira Izoldas mamma, tēvs sakreņķējās, ka palicis viens. Tad arī brāļa ģimene pārcēlās pie Izoldas tēva, bet mani atsaucā no kolhoza uz pilsētu. Tāpēc, ka šeit dzīvoklis, bet tur – lauki,” atmiņas Zinaīda. Padomju gados visas būdiņas Pionieru ielas galā esot nojauktas, arī tā, kurā Zinaīdai bijis dzīvoklis. Vietā uzcelta tagadējā māja. Zinaīda rāda, ka dzīvoklis bijis tur, kur tagad logiem pretī aug koks. „Gadu, kad šito māju cēla, neatceros. Krievu laikā tas bija. Mums lika apvienoties, parakstīties, ka to būdiņu vietā mūs visus saliks zem viena jumta. Visi deva piekrišanu. Māju cēla ātri, un pamati vēl bija mīksti. Tā visu laiku grimst un grimst. Ne jau daudz – kādu milimetru pa gadu.”

Viens no Zinaīdas audzēkņiem, kas par savām mājām uzskata Smilšu ielas 1. nama pagalmu.

Zinaīda Vilcāne pati grūtibām cauri gājusi, tādēļ saprot arī citus grūtdieņus.

ATTURĪGA, IZVĒLĪGA UN GUDRA

Z. Vilcāne nosaka: „Nez – ja būtu palikusi laukos, būtu tagad vecmāmiņa.” Bet tā sanācis, ka dzīvi nodzīvojusi viena. Jaunībā bijusi puīšu aplidota, bet izvēlīga: „Kolhozā šoferi konkurēja, kurš mani kādu gabaliņu pa brigādi pavizinās. Biju atturīga un katru vīrieti ļoti vērtēju. Reiz redzēju, ka tas, kas mani gribēja, vēlēšanu dienā ielika kabatā šnabja pudeli.” Bērniību Zinaīda atceras kā smagu, bet mācīties viņai patīcis. Skolu beigusi gandrīz vai ar zelta medaļu. Izlaidumā skolēnu vārdā jāsaka runa. Pirms Zinaīdas vajadzējis runāt mācību daļas vadītājai, bet viņai neesot padevies runas rakstīt – paņēmusi Zinaīdas

tekstu. Meitene domājusi, ka skolotāja to izlabos, bet izlaidumā izrādījies, ka mācību pārziņe vārds vārdā norunā audzēknes rakstīto. „Kad deva vārdu man, uz vietas izdomāju, ko teikt. Mūsu ģimeni tajā skolā visi zināja: ka tēvs ar māti nomira, ka palikām pieci mazi, ka savu dzīvi paši veidojām, jo nebija, kas palīdz. Vienīgi skolas direktors Bruzguls palīdzēja. Viņš teica: „Šitos labos bērnus valstij neatdošu.””

Zinaīda strādājusi Veckuldīgas siltumnīcās pie rozēm, arī kolhozā *Vārme* pie Ilmāra Pilenieka, 15 gadus fabrikā *Māra*. „Kad kolhozi izzuda, meklēju darbu, vienalga, kādu. Uz pieres jau nav rakstīts – ka tik nauda.”

ARĪ DZĪVNIĒKAM IR DVĒSELE

„Ar tiem kaķiem bija tā – sākumā nebija neviena, bet cilvēks, kurš pats izcietis badu, saprot citus, kas badā. Ja redzu, ka dzīvnieks nav ēdis, pabaroju. Pie tuvējā pārtikas veikala arī sēž viens kaķītis, saimniece kaut kur Rīgā. Es pārdevējam saku: „Meitenes, jums ir norakstītas desas, apvītuši gabaliņi. Kāpēc neiznesat tam kaķīti?” Man atbild, ka neiesot jau savu naudu tērēt svešiem kaķiem. Es gan tērēju – nomaksāju rēķinus, pārējo atdošu dzīvniekiem. Tai pārdevējai teicu: „Tu neesi Dieva cilvēks. Dievs tevi vērtē. Kad nomirsi, Dievs atprasīs, ko esi darījis. Vienalga – cilvēka vai dzīvnieka dēļ. Arī dzīvniekam ir dvēsele,” Zinaīda kļūst pikta.

Tagad viņa rūpējas par kādiem 15 kaķiem tuvākajā apkaimē. Pagalmā bijuši desmit, daudzi nomiruši no vīrusa, kam zāles nelīdzot, citi sabraukti. Tos cilvēkus, kuri var dzīvnieku notriekt un par to tikai pasmīkņāt, Zinaīda cīst nevar. „Arī manu skaisto dzelteno mājas runci nobrauca. Lai Dievs pasargā, cik esmu par kaķiem raudājusi! Saprotu, ka cilvēkiem savu bērnu zēl, bet, kāpēc nav zēl dzīvnieku? Vienu dienu aizgāju pēc pensijas, rindā sāka viena sieva runāt, ka viņai kaķis pa logu izkritis, sasities, ilgi jārstē bijis. Jautāju: „Tev ir viens, bet ko tu darītu, ja būtu kā man?” Ēst jādod, zāles vajag. Ka jūs manējos redzētu! Eņģeļi, ne kaķi! Mani pazīst. Uzsvilpju – visi saskrien,” Zinaīdas seja atmaigst.

Vietā būs cits

Veikals *Vejmars*, kas vēl aizvien bieži tiek dēvēts par *Sadzīves tehniku*, strādās tikai līdz gada beigām.

Saimnieks nolēmis, ka nav rentabli. No janvāra būs cits īpašnieks un cits veikals, teic Kuldīgas *Vejmara* vadītāja Inta Kalniņa. Pārdevēja Andra te strādājusi no paša sākuma – 15 gadus, bet kopumā arodā pavadīts vēl ilgāks laiks. Sākumā darbinieki bijuši septiņi, tagad palikuši trijātā. Jaunais īpaš-

nieks gan esot solījis, ka darbinieki paliks. Andra Smilšu ielu dēvē par klusu un mierīgu – dzīvošanai labu, bet tirdzniecībai ne pārāk: „Veikals ir zināms. Kad sortiments bija plašāks, nāca daudzi. Visvairāk vajadzīgi sīkumi saimniecībā, arī lietas remontam. Kad bija trauki, tos labi pirka. Cilvēki no pagastiem izvēlas kārtīgas mēbeles. Viņus neinteresē modernie plaukti – ja sekcija, tad pa visu sienu.”

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

„Vienmēr tiecos pēc skaidrības un vienkāršības”

Kuldīgas Mākslas namā līdz 15. decembrim skatāma gleznotāja Kaspara Zariņa izstāde *No realitātes līdz abstrakcionismam* – viņa pirmā retrospekcija, kas parāda pēdējo gadu darbus.

Pirmajā stāvā ir darbi no 2010. gada izstādes *Iekšējā balss* Valsts Mākslas muzejā. Autors saka: „Tie man bija mājās un sen nebija izstādīti. Pagājuši desmit gadi, kopš tie tapuši, bet pašam par pārsteigumu izskatās ļoti svaigi. Māksla veca nekļūst, ja tā ir laba. Pēc gadiem uz saviem darbiem skatos it kā atsvešināti, no malas, ar cita cilvēka acīm.”

Otrā stāva galerijā pagaidām ir grāmatas *Svētceļnieka ceļš* ilustrācijas, bet 27. novembrī tās nomainīs darbi no šogad radītā cikla *Prieka gēns*. „Agrāk abstrakciju pats līdz galam nesapratu – man šķita, ka katrs muļķis tā var. Un, iespējams, arī var. Maļeviča *Melnais kvadrāts* ar savu vienkāršību ir klupšanas akmens, ar ko mākslas zinātnieki cīnās vēl joprojām. Nenoliedzami – tas ir pagrieziena punkts. Abstrakcija ir grūta tajā ziņā, ka nav iespējams noslēpties aiz realitātes. Bieži vien tas, kas nav nekas, ir visinteresantākais,” saka mākslinieks.

Laika zīmes

„Stāsts par to, ka mūsdienu cilvēks īstenībā ir plīks. Tāds viņš skatās televizoru. Informācijas gūzma mūs novedusi pie tā, ka esam plīkākā nekā jebkad. Es vienmēr tiecos pēc skaidrības un vienkāršības, kas, manuprāt, pasaulē ir lielākā lieta. Tam, ko gleznā domāju es, īstenībā nav nekādas nozīmes. Nozīme ir tam, ko domā skatītājs. Bieži vien tas ir pilnīgi kas cits. Es balstos intūcijā. Būtībā jebkura mākslinieka prāts ir slims. Kuram var ienākt prātā izvilkēt no sevis attēlu? Un vislielākie ir vīstāntīgākie – tie, kuri nonāk trakumā.”

Svētais vakarēdiens

„Tas ir jau otrais manā dzīvē. Pirmais no 2017. gada ir koncerta *Wurth* mākslas krātuvē Vācijā. Tā ir viena no lielākajām mākslas kolekcijām pasaulē. Prieks, ka mans *Vakarēdiens* tur atrodas, bet es nezinu, kad un kur tas kādreiz tiks izstādīts. Šis ir otrais *Vakarēdiens*. Kāpēc to uzgleznoju, īsti nezinu. Kristus ir tas, kurš no muguras, jo mēs neviens nezinām, kāds viņš izskatījies. Stāsts ir par putniņiem, kuri no vakarēdiena galda uzlasa drupačiņas, jo maize jau apēsta. Un tad tie aizlido un nes kristīgo vēsti visu pasauli.”

Sajaukšanās

„Te ir stāsts, ka cilvēks un dzīvnieks ir viens un tas pats. Otrā domā – pasaulē sajukuši vērtību kritēriji. Sevišķi mūsdienu jeb laikmetīgajā mākslā, kur bieži vien kritēriju nav vispār: ne kvalitatīvu, ne citādu. Mūsdienu māksla ir pārpratums. Mēs ejam pa likni, bet nezinām – pa augšup vai lejup ejošu. Vizuālā māksla zaudējusi jebkuru jēgu un izpratni, kas ir māksla. Māksla nevar būt jebkas, un to nespēj radīt jebkurš. Tam, pirmkārt, vajadzīgas smadzenes, otrkārt – izpratne, ko tu ar to gribi teikt, treškārt – talants. Mākslas darbs ir kas tāds, kas izraisa apbrīnu un ko visi nevar.”

Svētceļnieka taka

„Otrā stāva galerijā ir darbi, kas radušies 17. gadsimta angļu teologa un rakstnieka Džona Banjana grāmatas *Svētceļnieka taka* iespaidā. Pasaulē tā ir otrā visvairāk tulkotā un lasītā pēc Bībeles. Pārdomu literatūra – tā nav izlasāma vienā paņēmiņā, bet jālasa pa īsiem gabaliņiem un ilgi. Portreti ir grāmatas raksturīgākie varoņi. Stāsts ir par to, kā divi kristieši iziet caur dzīves purviem, neziņu un mājumiem un nonāk debesu valstībā. Feina grāmata. Tur pieminēti arī latvieši un lietuvieši, jo ir apraksti par dažādām tautām. Vairāk gan par lielajām: vāciešiem, frančiem un citiem. Interesants fakts: tulkojums latviešu valodā izdots par kristiešu naudu, kas savākta ziedojumos Anglijā.”

„ Par lielformāta gleznām no izstādes „Iekšējā balss” Kaspars Zariņš saka: „Katrai ir savs stāsts. Tur es runāju par, manuprāt, nozīmīgām tēmām un kādu filozofisku aspektu.”

Nav laika (Vitruvija cilvēks)

„Tā ir atsauce uz Leonardo Vitruvija slaveno cilvēku apli. Man laimējās to redzēt oriģinālā. Skaidrs, ka mūsdienās cilvēks ieslēgts darba ritenī un diez vai var no tā izkļūt ārā vesels.”

Pastaiga

„Mēs visi ejam vai nu ar paceltu galvu, vai nodurtu, bet skatiens vienalga ir uz leju. Šis ir stāsts par to, kas virs mums. Te virs galvas ir fejas jeb feji un kukaiņi, kas lido turpat. Šodien, braucot šurp, bija miris un dūmakains laiks un ļoti skaistas krāsas. Es to stāstu tāpēc, ka krāsa ir mans jājamzirgs. Visi mākslinieki jau no pasaules sākuma iedalās divās daļās: vieni liek uzsvāru uz krāsu, otri – uz telpiskumu un apjomu. Leonardo da Vinči ir tipisks apjoma gleznotājs, un kā pretstats, lai gan no cita gadsimta, ir franču mākslinieks Anrī Matiss, kurš balstījās krāsā. Tas nenozīmē, ka viens vai otrs nevar uzgleznot telpiskumu un dziļumu, – vienkārši tas būs citādi. Spoža krāsa samazina dziļuma iespaidu. Tas atšķir austrumu un rietumu mākslu. Rietumu māksla taisa gaismēnas, austrumu māksla – tikai krāsu un ornamentu.”

Mazo zivtiņu lolotāja

Institūta Bior Tomes zivaudzētavas Pelču filiāles zivkope BRIGITA KALNIŅA saņēmusi Zivju fonda atzinības rakstu par nozīmīgu ieguldījumu un augstiem sasniegumiem resursu pavairošanā un atražošanā.

Zemkopības ministrs Kaspars Gerhards to pasniedzis svinīgā pasākumā pirms 18. novembra.

B.Kalniņas darba mūžs ir 43 gadi, bet novembrī pagājuši 15, kopš viņa Pelču zivaudzētavā sākusi strādāt otrreiz. Brigita nolēmusi doties pelnītā atpūtā, taču skaidrs, ka bezdarbība nepavisam nav domāta viņai. Dzīvē neko neesot atlikusi līdz pensijai – allaž bijusi aktīva un smaidoša. Viņa uzsver, ka darbā ar mazajām zivtiņām visvairāk vajadzīga uzmanība, asa redze, droša roka un pacietība. Darbs reizēm ir fiziski smags, bieži vien aukstumā un gandrīz vienmēr mitrumā un ūdeņos.

ZIRGU DĒĻ PIE ZIVĪM

Brigita augusi Tukuma novada Jaunpilī. Tur vēl aizvien dzīvo mamma un māsa. Zivkopja-ihtiologa specialitāti ieguvusi Kazdangas lauksaimniecības tehnikumā. Kādēļ pēc vidusskolas izvēlējusies to? „Nezinu. Tā šķita romantiska profesija – tā skaisti varēšu vizināties ar laiviņu... Pēc 8. klases gribēju izvēlēties dārzniecību, bet to neizdarīju. Vidusskolā nodarbojos ar zirgu sportu, un Kazdangā bija iespēja to turpināt. Laikam zirgi bija galvenais stimulants, bet specialitāti vienkārši piemeklēju.”

Mācīties par zivkopi neesot bijis grūti – sekmes labas: „Ļoti apzinīga nebiju, bet normas robežās turējos. Tiku arī pie zirgiem, kaut gan tur gribētāju bija daudz, bet zirgu maz. Atnācu uz Pelciem, un vīratēvam bija jauns zirgs, ko kopā iebrāucām. Kad strādāju kolhozā *Komunārs* par zootehniķi, ar to dzinām teles uz ganībām. Kopš tā laika vairs neesmu jājusī, bet zirgi man vēl patīk.”

„Kas ir lasis? Mazs, oranžs pūslītis ar galviņu un astīti. Vēdzele, kad izšķīlas, ir mazāka par blusu.”

AR AVĪZĒM GUMIJNIEKOS

B.Kalniņa atceras: „Pēc skolas mūs pieprasīja Tomes zivaudzētava. Darba gaitu sākums vilšanos profesijā nerādīja. Mēs taču bijām pie darba pieraduši – caurām vasarām bietes ravējām, sienu krāvām, graudus šķīpelē-

jām... Tā mums pagāja vasaras, un nekas nebija par grūtu. Tagad vismaz zivaudzētavās ir speciāls apģērbs, normāli, silti zābaki. Tolaik parastajos gumijas zābakos likām iekšā autus un avīzes, lai siltāk. Tāpat bija vecās padomju laika pufaikas. Darbs bieži laukā. Cik nav pie upes divas stundas aukstumā skaloti ikri, reizēm pat lietū vai sniegā! Toties esmu norūdījies. *Roņos* neēju, bet no agra pavasara līdz rudenim peldu katru dienu.”

Pelčos Brigita ieprecējusies. Zivaudzētavā strādājusi draudzene, viņas kāzās iepazinusies ar nākamā vīru un 1980. gadā atnākusi te dzīvot. Vienubrīd piekritusi strādāt kolhozā, jo piedāvāta Līvānu māja: „To garām nevarēju laist.” Bijusi dispečere, uzskaitvede, zootehniķe, un tā līdz 1992. gadam, kad kolhozs likvidēts. Pēc tam, kā pati saka, sākušies visādi darbi – sētniece, kurinātāja, gate- ra strādniece, kamēr 2004. gada novembrī atgriezusies pie zivīm.

MĀJĀS SĒDĒTĀJA NAV

Nu jau Brigita sevi droši var saukt par pelčenieci – viņas laikā te uzaugusi vesela paaudze, visi pazīstami: „Jūtos ļoti labi. Visi manējie – te ir mana māja, mans ciems, mana pilsēta. Neesmu mājās sēdētāja. Man patīk ceļot. Pa Eiropu diezgan daudz esmu izceļojusies, bet tālākie braucieni bija kolhoza laikā, kad divās nedēļās ar vilcienu apceļojām Vidusāziju. Tajā laikā vēl biju Armēnijā, protams, Maskavā, Ļeņingradā... Pēterburgā esmu bijusi arī šajos laikos. Visu nemaz nevar nosaukt. Arī zivju audzētavās ār- zemēs esmu bijusi – paraugsaimniecībās Polijā un Igaunijā.”

DARBA AUGĻI

„Mūsu darbs ir atmaksājies, jo ap 60% lašu, kas nāk nārstot, ir mūsu audzēti – ar nogrieztām taukspurām. Šādi lašus iezīmējam pēdējos trīs gadus. Vēl mans nopelns ir tāds, ka zivaudzētavā biju viena no iniciatorēm, sākot cīņu pret latvāņiem. Esam labiekārtojuši teritoriju, ierīkojuši puķu dobes. Viena es to, protams, nedarīju – kopā ar kolēģiem. Nu jau man pensijas gadi, un jādod vieta jaunajiem, lai strādā. Mums ir divi jauni veterinārārsti.”

Vai zivju audzēšana mainījies? Brigita skaidro: „Daudzi procesi ir atviegloti. Kādreiz apaugļotos ikrus skalojām upēs – divas stundas ar bļodām pa auk-

„Mēs ar mazajām zivtiņām ļoti auklējāmies. Tas ir ļoti grūts un lēns darbs, ko nevar izstāstīt un ko neviens nevar iedomāties,” saka Pelču zivkope Brigita Kalniņa.

Brigita Kalniņa pēc apbalvošanas ar Zivju fonda atzinības rakstu kopā ar kolēģi, institūta Bior zinātnieci Zitu Muižnieci.

stu ūdeni! Dabā apaugļotais ikrs piestiprinās pie kāda akmentīņa vai zāles stiebra un to skalo ūdens straume. Mums tas jādara ar rokām. Tagad ikrus apaugļojam cehā un skalojam tur. Tas ir labāk nekā sniegā, vējā, lietū.

Vairs nav pašiem jāmaļ un jājauc zivju barība. Malām dažādas gaļas kombināta atlikumus, jaucām kopā ar zivju miltiem, pašas vācām virzu un nātres, malām, jaucām klāt. Mazās zivtiņas ar mazliet apmērcētiem olu dzeltenumiem barojām no karotītes. Bija daudz tādu darbu. Tagad paņem granulas, piejauc vitamīnus, liec barotājā, un tas automātiski baro zivis visu dienu. Tas ir daudz vieglāk.

Pārējais darbs palicis gandrīz tas pats. Zivis skaitām ar rokām, ikrus šķirojam ar pincetīti. Ikri

izvietoti uz sietiņiem – tie regulāri jāpārskata. Beigtie jānolasa nost, lai neizplatās slimība. Tas jādara ļoti uzmanīgi, jo ikrus nedrīkst kustināt, sevišķi sākuma stadijā, tikko tie apaugļoti.

Vissarežģītākais periods ir tad, kad zivtiņas tikko izšķīlušās. Laši un taimiņi ir vispierastākie. Taimiņi ir smalkāki un kaprīzāki. Kas ir lasis? Mazs, oranžs pūslītis ar galviņu un astīti. Tāpat kā cālim, arī lasim *čaumaliņa* pēc izšķīšanās paliek, un tā jānoņir nost. To mēs darām ar zoss spalvu un nosūcēju.

Tagad mums ir sīgas – pavisam sīkas zivtiņas. Aprīlis ir maijs paiet čubinoties ap tām. Tās ir tik sīkas, ka redz tikai actiņas un caurspīdīgu asti. Vēdzele, kad izšķīlas, ir mazāka par blusu. Baseinu nevar citādi iztīrīt kā ar

„**Zivkope šķita romantiska profesija – tā skaisti varēšu vizināties ar laiviņu... Bet cik nav pie upes divas stundas aukstumā skaloti ikri, reizēm pat lietū vai sniegā!**”

spalvu un šļūtenīti.”

Vai zivīm ir garastāvoklis? Brigita saka – esot gan. Reizēm tās uztraucoties tik ļoti, ka gandrīz no baseina lecot ārā.

OPTIMISTE

Jautāta par visjaukāko laiku, B.Kalniņa atbild, ka laikam tie ir pēdējie gadi – gan personīgajā dzīvē, gan darbā: „Kas nekais tagad – bērni lieli, dzīvo tik nost, kamēr veselība turas!”

Brigita ir optimiste, jaunu prātu ne uz vienu netur, arī dusmas ātri pārejot. Viņai patīk strādāt dārzā un uzturēties dabā – tur viņa atgūst spēkus. Pamazām mācās spāņu valodu. Sākusi tad, kad pagastā bija spāņu valodas klubiņš, bet tagad turpina patstāvīgi. Tā esot kā spēlīte vai citiem krustvārdu mīklu minēšana. Divreiz nedēļā iet uz vingrošanu, no pavasara līdz rudenim katru vakaru peldas. Šogad sezonu beigusi septembra otrajā pusē.

Brigitei ir divi bērni: „Meita Dace pusi mūža nodzīvojuši Īrijā. Viņai vīrs ir latvietis, ir bērni Arturs un Alise, sava māja. Agrāk teica, ka atgriezīšoties, bet nu jau tā vairs neizskatās, jo iedzīvojušies, sevišķi bērni. Dēls Artis Rīgā ir celtnieks, viņam ir meitiņa Evelīna.

Vismaz reizi gadā braucu pie mazbērniem uz Īriju. Pagājušajā gadā kopā bijām Tenerifē atpūsties, reizēm aizbraucu tāpat. Meita dod ziņu, kad ir lētās biļetes, un man divreiz nav jāsaka. Nav problēmu braukt ne ar kuģi, ne lidmašīnu. Es varu ar jebko, arī traktora piekabē, ja ir laba kompānija.”

**Iveta Grīniņa
Alberta Dintera un Brigitas
Kalniņas arhīva foto**

Ceļojumi dziesmām pa pēdām

Ceturtais stāsts. Ko dziedam?

Tautasdziesmai pieder privilēģija – tā ir brīva. Viens to dzied tā, cits mazliet citādāk, vēl kāds – pavisam, pavisam citādi. Rodas varianti. Ja tie ir pierakstīti un publicēti, nākamie dziedātāji var izvēlēties savējo. Tautasdziesmai nav autora – dzejnieka, komponista. Jā, tagad, kad kļūstam izglītotāki, gribētos, lai atzīmējam, kad un no kā esam tās dzirdējuši, kurā Latvijas pusē tās biežāk dziedātas (tas, protams, attiecas uz mazāk pazīstamajām dziesmām).

IZDZIRD UN PIERAKSTA

Man gadījās dzirdēt ļoti interesantu ierakstu, kas izdarīts 1956. gadā ASV, Kalamazū. Tajā ir Volfganga Dārziņa* lekcija par mūsu tautasdziesmu melodiju un izplatību. Kad viņš devies bēgļu gaitās, uz kuģa izdzirdējis dziedāšanu. Melodija šķitusi ļoti pazīstama, bet dziedātājas bijušas Polijas baltkrievietes. Dārziņš nu nav varējis aizmigt, kamēr nav atminējies, kāpēc baltkrievu melodija tik pazīstama. Sācis šķirstīt burtnīcu, kas bijusi līdzīgs uz kuģa un kurā pierakstītas melodijas, kas atrastas Latviešu folkloras krātuvē. Ahā! Rokā ir! *Kūko, mana dzeguzīt!* – latviešu tautas dziesma Jāņa Norviļa apdarē, kas starpkaru periodā bijusi ļoti pazīstama daudziem kora dziedātājiem Latvijā. Klāt komentārs, ka to pierakstī-

jis Emīlis Melngailis no Melsilu Mades Koknesē, bet šī Made jau pazinusi notis, tātad – nevarot būt vairs uzticama teicēja.

Un V.Dārziņš domās konstruē situāciju, kāda toreiz būtu varējusi izskatīties dziesmas *iefiltrēšanās* aina. Pa Daugavu no Krievijas tiek pludināti koki. Uz plošiem ir baltkrievu strādnieki, kuri vakarā izkāpj krastā, kuri na ugunskuru un dzied. Melsilu Made stāv krastā un klausās. Šai dziesma patīk. Viņa, gudriniece, prazdama notis, paķer papīru un melodiju pieraksta. Tikai vārdi nav saprotami. Kas tur derētu? Re! „Kūko, mana dzeguzīt!” itin labi iederas! Pēc kāda laika garām uz sava velosipēda brauc Melngailis un, pierakstījis no Mades šo dziesmu, aiznes uz folkloras krātuvi (godīgi klāt pierakstīdams M.M. prasmes),

kur to atrod Jānis Norvilis un izveido latviešu tautas dziesmas apdari korim.

PĒTĪJUMS KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Ķersimies pie nākamās dziesmas! Kurš latvietis nezina mūsu mīlo *Es dziedāšu par tevi, Tēvu zeme?* Pirms pāris gadiem Rīgas Latviešu biedrībā notika sadraudzības koncerts starp latviešu un igauņu cītarkokļu spēlmaņiem. Igauniju pārstāvēja burvīgs sirms kungs cienījamos gados Heino Sonna ar savām koklētājām – jaunām igauņietēm. Vienā brīdī viņš saka, ka nospēlēš dažas mīlas igauņu melodijas, ko jau viņa vectēvs spēlējis. Ko es dzirdu? Skan mūsu *Es dziedāšu par tevi...!* Viens pret vienu!

Šo gadījumu vēlāk izstāstu Atim Gunivaldim Bērtiņam, kurš pazī-

tams ne tikai kā novadpētnieks, bet arī kā lielākās skaņuplašu kolekcijas īpašnieks un grāmatas *Latviešu skaņuplašu vēsture* autors. Izrādās, ka Atis ticis daudz tālāk nekā es ar savu Igauniju. No Bērtiņa kunga sapratu, ka viņa diezgan apjomīgais pētījums par šo dziesmu glabājas Kuldīgas bibliotēkā. Ar viņa atļauju aprakstīšu tikai dažus pieturpunktus.

Tātad arī šīs dziesmas melodija Latvijā ir *ieceļotāja*. Tas tomēr neesot īsti skaidrs, kurš ir autors: vai kāda poļu mūķene, kas to sarakstījusi kā baznīcas himnu 19. gadsimtā, vai kāds krievu students tajā pašā laikā, kas to dziedājis kā romanci krievu valodā. A.Bērtiņš uzsver, ka fakti ir visai pretrunīgi, jo tajā laikā, kad minētā mūķene no attiecīgā klostera šo dziesmu rakstījusi, klostēris vēl nemaz nav bijis uzbūvēts.

(Sākums 30. septembrī. Turpmāk vēl.)

Zane Jančevska, Latvijas Nacionālā teātra aktrise, folkloras kopas *Ēdol's ķist'* vadītāja

Vēl esot zināms, ka kāds latviešu komponists Austris Vītols, kurš pie mums tikpat kā nav zināms, jo jau 20. gs. sākumā ar ģimeņi aizceļojis uz ASV, atceroties, ka bērnībā šo melodiju dzirdējis baznīcā. Viņš tālajā krastā arī to pārlicis baznīcas korim ar nosaukumu *My God and I (Mans Dievs un es)*. Tālākais punkts, kur Atis uzgājis šo dziesmu dziedam, ir Čīle, Kordiljeru kalni. Kanālā *YouTube* videoierakstā to bez jebkāda pavadījuma, bet emocionāli un no sirds, stāvot blakus meža strautam, dzied kāda čīliešu sieviete, un video nosaukums ir *Mi Dios y yo – canta mama*. Re, cik spēcīgi spāni mūzikai!

* Volfgangs Dārziņš (1906–1962), komponists, pianists, mūzikas kritiķis, tautas dziesmu pētnieks, komponista Emīla Dārziņa dēls

Patriotisma nedēļā

Nedēļā pirms Latvijas svētkiem Kuldīgas bibliotēkas bērnu literatūras centrā Talsu novada rokdarbniece Santa Neilande rādīja, kā pagatavot patriotisku rokassprādzi.

Kuldīgas bērnu literatūras centrā rokassprādzes ar latviskiem rakstiem un valsts karoga krāsā māca darināt rokdarbniece Santa Neilande no Talsu puses.

Bija atnākuši Viduskurzemes pamatskolas-atfistības centra 6. un 8. klases skolēni, un viņiem nodarbība patika. Pat puikas ņēma rokās adatu un diegu, lai pagatavotu sev rokassprādzi. Santa bija atvedusi arī savu rokdarbu izstādi, kurā parādās daudzveidīgās intereses un prasme: izšūtas

tautiskas blūzes, tamborētas mežģīnes, rotas, pērļu adījumi utt.

S.Neilande atklāj, ka patriotisma jūtas viņā ieaudzinajis tēvs, kuram šogad aprit 95 gadi un kurš 11 gadus pavadījis izsūtījumā Sibīrijā. Savukārt par mīlestību uz rokdarbiem Santa pateicas mammai.

Centra vadītāja Rūta Beltiņa sacīja, ka ar bērniem ticies arī lasīšanas mentors, dziedātājs un aktieris Kārlis Neimanis, kurš 18. novembrī Rātslaukumā vadīja svētku koncertu.

Iveta Grīniņa
Lailas Liepiņas foto

Valsts svētki neredzīgo biedrībā

Latvijas gadadienu savā lokā jauki nosvinējusi Kuldīgas neredzīgo biedrība. Sarīkojumam telpas 1905. gada ielā bija atvēlējis un draudzē *Godības ķēniņš* laipni uzņēma mācītājs Aldris Zalkovskis. Viņš arī teica svētrunu par Latviju, tās tapšanu un deva garīgu stiprinājumu.

Koncerts iesākās ar valsts himnu. Kurmāles pagasta ansamblis *Atspulgs* uzstājās ar svētkiem gatavotu programmu, ko biedrības vadītāja Kristīne Dzintare bija ierosinājusi nodziedāt un nu saka paldies vadītājai Gunitai Konutei, dziedātājam un solistam Paulam Pujātam.

Valdis Briekmanis, kurš bijis ļoti tuvs cilvēks biedrības agrākajai vadītājai Marijai Bierandei, pastāstīja par viņas skatījumu uz dzīvi un kalpošanu cilvēkiem un sveica atnākušos. Pēc tam visi devās pie galda, kur Elita Montvida bija sagatavojusi Latvijas karti, visi pēc kārtas aizdedzināja svečīti un pateicās Dievam par to, ka mums ir tik skaista zeme. Noslēgumā sadraudzības laikā

Svečītes liek Aldis Dzintars, Elita Montvida un Kristīne Rožleja.

ikviens varēja sev interesējošus jautājumus uzdot mācītājam. K.Dzintare saka lielu paldies Sandrai Miļēvičai un Ilonai Paičai, kuras palīdzēja saklāt svētku galdu.

Dora Pļavniece
Kristīnes Dzintares arhīva foto

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Smago pārbaudījumu pēdas

Zanda Gūtmane. *Totalitārisma traumu izpausmes Baltijas prozā.*

Filoloģijas doktores monogrāfija veltīta Baltijas valstu prozas un totalitārisma vēstures krustpunktiem. Pētījumā aplūkotas holokausta un deportāciju pieredzes izpausmes literatūrā.

Agrākais avīzes *Padomju Kuldīga* un *Padomju Dzimtene* žurnālists Andris Grīnbergs savās mājās Jēkabpilī šīgada oktobrī.

Ar interesi par dzīvi

„Man sanāca trīs redaktori, bet faktiski bija četri. Domāriet nu! Kāpēc saku – četri? Tā ir matemātika elementāra. Man jau patīk tādi āķi,” satikts Jēkabpilī savā dzīvoklī, smejojoties saka žurnālists ANDRIS GRĪNBERGS, kurš Kuldīgā avīzē strādājis no 1962. līdz 1969. gadam.

„**KAD** aizgāju uz Kuldīgu, Blūms pieņēma mani darbā, tad viņu noēda. Tad bija Arcimoviča, pēc viņas Bajārs un beigās atkal Blūms. Tāpēc man sanāk četri.”

A. Grīnbergs, kuram februārī būs 80 gadu, joprojām ir ierindā – raksta atkal savu nākamo grāmatu un par honorāriem strādā arī savai pēdējai darbavietai – *Latvijas Avīzei*. Viņa grāmata *Kustīnu dzīvi. 60 gadi žurnālista ceļos un neceļos*, kas šogad izdota, veltīta garajiem gadiem žurnālistikā, un tur sava vieta arī Kuldīgas laikam.

PATS RAKSTA, BRAUC UN FOTOGRAFĒ

Mūsu saruna rit par to, kā tad bija strādāt avīzē 60. gados, kas bija citādāk, bet kas līdzīgi. Piemēram, kā braukuši pie cilvēkiem, uz objektiem.

„Ar motociklu *IŽ 56*. Kad pirms tam Kandavā sāku strādāt, es nopirku pats savu, bet Kuldīgā jau bija redakcijas. Kad atkal Blūms bija redaktors, mums parādījās *Pobeda* – tā piederēja vienam šoferim, kas mūs vadāja. Ai, *Pobeda* – traka mašīna, daudzi pat nezina, kā tā izskatās. Mani kaitināja, ka Arcimoviču, kas šoferim vienmēr sēdēja blakus, čubināja, lika virsū sedziņas uz kājām, bet es aizmugurē sēdēju un salu nost. Es biju arī vienīgais fotogrāfs, tikai pašā sākumā bija Bendrāts. Vienu brīdi mūsu avīze bija pa diviem rajoniem – Kuldīgas un Saldus, tur bija apvienotā lauksaimniecības pārvalde, un Saldū nebija redakcijas.

Ar *IŽ 56* es biju vienīgais, kas braucu. Stirāns nebrauca, Celmiņš nebrauca. Blūms reizēm kaut kur pats *izšāva*. Un tad jau parādījās *Moskvič*, ja nemaldos, 408.

Man uz Blūmu un faktiski uz visu sistēmu bija nedaudz dusmas, tā man bija arī pirms tam Kandavā un pēc tam Limbažos. Es biju vienīgais, kurš brauc, fotografē, raksta. Tā kā es vienīgais fotografēju, man bija pāri par 30 bildēm, un katra maksāja vienu rubli. Tie, kuri nebūvēja, mēnesī ap 30 rubļiem nopelnīja par rakstiem, bet man par bildēm vien tie sanāca, plus vēl raksti! Manas fotogrāfijas pie citu rakstiem arī bija. Un es pats daudz rakstīju. Man jau pie 100 rubļiem sanāca!

Blūms saskaita un tad nosaka, hm, nē, tik daudz nevar, un nošņāp nost!”

BEZ VIRSRAKSTA NEVAR SĀKT

„Atceros, kā Limbažos, kad man bija *emka*, tad kulbā viena dāma, aiz muguras otra, abas visur izvadāju, kur vajadzēja, safotografēju viņām visu. Nealgots šoferis, atslēdznieks, remontvīrs – viss es biju. Kuldīgā tāpat: šie visi kundziņi, bet es ar savām eļļām – motocikls tak visu laiku jāuztur kārtībā! Katru dienu jābrauc. Sestdienās, svētdienās arī, tad tak viss notika, un sestdienas jau toreiz bija darba dienas.

Mums bija mašīnrakstītāja, jā (*Cīņā* bija septiņas), bet neviens manus rakstus nepārrakstīja – es uzreiz tīrārkstā varēju. Iznēsāju tos rakstiņus sevī, un, kā ķeros klāt, tā aizgāja. Ja nav virsraksta, nemaz nevaru sākt. Es rakstu iznēsāju, uzbūvēju, un to es daru, vienalga, kur: vai ēdu, vai sēžu mazmājiņā, vai malku nesu.

Tagad jau datorā var paiet atpakaļ. Bet mašīnrakstīšanā bija labi, kad parādījās tie baltie labotāji. Tad man gāja vēl ātrāk, varēju laist fiksā, jo varēju paiet atpakaļ un kādu burtu, kas pārsities, izlabot.”

SPĒKAM JĀLIEK PRETĪ SPĒKS!

Par saviem redaktoriem Grīnbergam ir, ko stāstīt, atsevišķas epizodes aprakstītas grāmatā.

„Piemēram, par Elfīdu Arcimoviču tas ir aprakstīts, kā viņu atlaida. Viņa mums uzpeldēja – toreiz tos

kadrus mētāja, no kaut kurienes atsūtīja. Tā bija vienīgā redaktore, ar kuru man... Viņa man krita virsū, es viņai arī smuki atbildēju. Esmu ievērojis, ka spēkam jāliek pretī spēks. To vienmēr esmu teicis un ar visiem redaktoriem, kas man bijuši, tā esmu darījis – tad viss kārtībā. Ja ne, tad redaktors tevi žmiedz, bet, ja jūt, ka pretī spēks, uzreiz viņam ir cieņa. Bet Arcimoviča mīlēja, lai citi dzird, kad viņa rājās, un demonstrēja savu varu. Blūms Arcimoviču neieredzēja – viņa pa jaunam sāka visu ieviest.”

Bet kāpēc Blūmu atlaida? „Viņš neiztapa, šad tad neklaušīja. Tā arī neaizbraucām un par

Andris Grīnbergs Kuldīgā 1962. gadā.

kukurūzu neuzrakstījām, bet tas neatbilda tālaika varas prasībām. Kā bija plēnums un lēmums, tā citi atskrēja, un uzreiz bija jāraksta, bet Blūms bija skeptisks.

Bajāram šausmīgi patika labot, kaut ko pierakstīt klāt vai iebāzt pa vidu kādus teikumus. Un galvenais, ka es dabūju ciest. Zīnu, esmu nodevis rakstu, pats visu dienu pa kolhoziem vandos, bet no rīta atveru, sāku lasīt – kļūdu ielaidis! Viņš domāja, ka zina, bet viņš nezina! Saputrojās. Kur es nelaimīgs! Visi jau baksta mani, sak’, ko tu tur sarakstīji, bet Bajārs, kad es viņam to saku, tik stāv un smaida. Biju gatavs viņu saplosīt! Aizgāja vienreiz tās sūdzības līdz Rīgai, ne tikai līdz Kuldīgas partijas komitejai, un viņu noņēma. Viņam visādas spalvainas idejas bija – man jau tas patika, viņš bija interesants, ne velti viņam pēc tam izdevniecība Saldū piederēja. Tāds normāls jau to nevar – tur jābūt nedaudz trakam, ar zvirbuļiem galvā.”

MODĒ MĀCĪTIES UN ARĪ TRAKOT

„Toreiz bija modē visu laiku mācīties, mēs arī regulāri mācījāmies. Viens no darbiniekiem gatavoja priekšlasījumu – vai nu par valodu, vai par rakstiem. Un notika sapulces. Tad bija tādas reģionālās tikšanās – visi Kurzemes žurnālisti kopā. Un, kad nopietnā mācību daļa beidzās, braucām pie dabas. Tur gāja jautri. Ar laivām braucām, jokus taisījām, adatu otra laivā iedūrām, un pļekt! Atceros, kā Egons Līvs šāva ar kaķeni!

Ēriks Hānbergs vadīja vienbrīd to reģionālo apvienību, un, kad Kuldīgā bija tikšanās, atceros skatu, kā Hānbergs šortos ar avīzcepuri galvā pāri tirgus laukumam (kur tagad Pilsētas laukums) gāja... Mums pašiem arī bija ballītes, vienmēr atzīmējām līdz vēlam vakaram. Alīdai Dakterei vīrs partijas komitejā strādāja, bet, neskatoties uz amatu, bija ļoti prātīgs – tur, kur vajadzēja pareizi norunāt, viņš norunāja, bet sadzīvē bija tāds kā mēs visi. Tādi bija daudzi latvieši.”

IZDOD AVĪZI DIVATĀ

„Jūs neticēsiet, ka Kuldīgas avīzi vienreiz mēs divas nedēļas (citreiz īsāku laiku) divatā ar Blūmu taisījām. Alīdai bija sesija, kāds tur bija slims, kāds atvaļinājuma... Ko mēs darījām? Cēlāmies piecos no rīta, sataisījām grafiku, izlaidām riņķi, safotografējām, skrējām mājās, ko varējām, to uz rītdienas

numuru, ko ne, to uz nākamo; viss gāja kā konveijers.”

No ziņu aģentūrām, kas pa teletaiņu pienāca no *TASS* un *Latinform*, neko daudz neesot likuši. Un, tā kā neļāva ar vienu uzvārdu pusavīzi pierakstīt, tad katram bijuši vairāki pseidonīmi, Andrim vesela čupa – kādi pieci seši: Valters, Grīns, Bergs, Skalbe.

Kolektīvs, lai arī katram savas dīvainības, bijis draudzīgs. „Piemēram, Celmiņš bija ļoti runātīgs. Ar Stirānu abi lieli draugi, bet viņam patika stiept gumiju, un par to Stirāns bija nikns.”

TOP OTRA GRĀMATA

„Pašlaik rakstu jaunajai grāmatai par Jāņu svinēšanu, tur būs arī par

Kuldīgu. Redz, Jāņos visi dzēra, bet siens bija jāpļauj, un aizliecda vara šos pagānu svētkus, bet pēc laika atļāva Jāņus svinēt atkal. Un kas notika? Cilvēki, kā norāvušies no ķēdes, gribēja visi svinēt. Mašīnas jau nebija kā tagad, tāpēc, no tilta sākot, gar Ventu uz leju visa krastmala līdz *Lauktehnikai* bija ar uguns-kuriem, un ne jau kaut kādiem, bet no riepām! Mēs otrā rītā ar Blūmu gājām un saķērām galvu – ar dedzināšanu bija aizrāvušies... Mongoļu-tatāru ordas gājušas pāri! Viss melns nokvēpī! Ugunskurs pie uguns-kura. Es vēl tagad atceros, kā tur stāvēju, un tas sarkanais tilts fonā likās tā kā nosarcs. Un nelaimes gadījās – aizķērās aiz tām stieplēm... Mēs par to rakstījām.”

VESELU PAAUDZI VECĀKS

„Reiz Anna Rancāne man jautā: „Cik tev gadu? Esi par mani pāris gadus vecāks.” Es saku: „Anniņ, es esmu veselu paaudzi vecāks par tevi!”” smej Grīnbergs. „Atceros, kad bija apvienotā avīze *Padomju Dzimtene*, no Saldus puses Monika Zīle, toreiz jauna meitene, nesa man rakstiņus, un Laima Līvena pirmos pantiņus nesa, jo es vadīju literāro apvienību. Tagad maketētājs sēž, samazina, palielina, agrāk metieris saka: nevar ielikt, un viss. Tā es vienu pantu dzejniecei izmetu ārā. Tas bija skaists piedzīvojums ar Laimu Līvenu.”

Toreiz nav bijusi konkurence par lasītājiem – Grīnbergam kā *Lauku Avīzes* korespondentam agrāk visur bijuši draugi, kad no lielās avīzes viņš braukājis pa Latviju. „Agrāk žurnālists mani paņēma savā mašīnā, viņš vāca, es vācu materiālu. Bet tad attieksme mainījās.”

VIENA MEITA TURPINA

Vai kāds no pieciem Andra bērniem saistīts ar tēva mūža profesiju? Normunds ir Latvijas Būvnieku asociācijas prezidents un Rīgas Celtniecības koledžas direktors, Dace – skolotāja, Egīls beidzis Jūras akadēmiju un strādā Rīgas ostā, Gīta Grīnberga ir tulkoātāja (no franču valodas, arī vācu un angļu, un otrādi; vairākus gadus dzīvojusi Francijā, tostarp Parīzē; Literatūras gada balvas ieguvēja), Sandra ir Vidusdaugavas televīzijas žurnāliste. Mazmeita Elza Gauja ir aktrise un režisore, tēlojusi filmās *Izlaiduma gads* un *Nekas mūs neapturēs*, bija izvirzīta kino balvai *Lielais Kristaps* labākās aktrises titulam.

PĀRDOD

Sausu, skaldītu meža **MALKU**.
Tālr. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās.
Tālr. 26544462.

Skaldītu **MALKU**, piegādā.
Tālr. 29428876.

SVEASKOG
BEZ MAKSAS ATTĪRA
NO KRŪMIEM
laukus un citas
aizaugušas platības.
PĒRK
zarus, cirsma atlikumus,
šķeldojamu materiālu.
ĀTRA SAMAKSA.
25 622 293 (Āris)

PĒRK

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 25669128.

Traktora **PIEKABES, INVEN-
TĀRU**, vieglās **AUTOMAŠĪNAS**.
Tālr. 26104984.

VIRPU metālam. Tālr. 26781304.

Dāvji Mežs pērk **MEŽUS ĪPAŠUMĀ**,
apmaksā vienas dienas laikā, nodro-
šinām ātru un kvalitatīvu izvērtēšanu.
Tālr. 27406251.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī
apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un
cirsma visā Kurzemē. Kārtojām doku-
mentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

**Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠU-
MUS** visā Latvijā, cena no 1000 līdz
10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā.
Tālr. 26360308.

SIA **PRIEDES AG** pērk **CIRSMAS** un
MEŽUS. Tālr. 26993794.

Kļavas, oša, bērza, ozola **ZĀGBALĶUS**
krautuvē. Tālr. 29428876.

SIA **PRIEDES AG** par augstu cenu mežā
pie ceļa iepērk visu veidu **APALĶOKUS**.
Tālr. 26760065, 26993794.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**.
Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* – **LIELLOPUS, JAUN-
LOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa.
Tālr. 29434034.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina
pieteikties 95. koda un B, BE, C, CE
autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sākums
26. novembrī. Stākā informācija pa
tālr. 29182826, 29491388.

Visu veidu **IEKŠDARBU** pakalpojumi,
jumtu remonts un maiņa, materiālu pie-
gāde. Tālr. 26220256.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS,
STIGOŠANA, DASTOŠANA**.
Tālr. 28358514.

Tīra **AKAS** Tālr. 27448331.

ATRASTS

Pirms valsts svētkiem Kuldīgā, Parka ielā,
netālu no bērnu dārza *Bitīte* – **BRILLES**.
Interesēties redakcijā.

LĪDZJŪTĪBAS

*Miers mūžīgais ir tuvu mājām gājis
Un savu daļu paņēmis ir līdz.
Viss ir tāpat, tik kādas mājas logā
Vairs spuldzes gaismu neieraudzīs
rīts.*

/N. Dzirkale./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dainai
Girvaitei, māti mūžībā pavadot.
Kuldīgas novada pašvaldība

*Kaut pa vistālāko ceļu
Viena aizgāji, māt,
Es vienmēr būšu tev līdzās,
Tu vienmēr būsi man klāt.*

/I. Rudene./
Izsakām līdzjūtību Dainai Girvaitei,
māmuļu mūžībā pavadot.

Spāņu valodas iesācēju
grupas meitenes

Daina, izsakām tev un tavai ģimenei
visdziļāko līdzjūtību un domās
esam kopā ar tevi.

Spāņu valodas
2. kursa meitenes

*Ir skumjas, kas acīs asaras rieš,
Ir atmiņas, kas visu dzīvi silda.*

/A. Skujņa./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Dainai
Girvaitei, māmiņu mūžībā pavadot.
Kolēģes no Skrundas novada
bibliotēkām

*Šīs atmiņas ir saules gabaliņi,
kas visam mūžam nerimst gaismu
dot.*

/J. Silazars./
Lāsma, skumju brīdī esam tev
līdzās. Līdzjūtība tuviniekiem.
Kolēģi Kurzemnieki

*Aiz tevis dzīvība un gaisma paliek
Un atmiņas kā krāšņs zieds.*

/J. Silazars./
Skumju brīdī esam kopā ar Ingu
un tuviniekiem, mammu un mūsu
skolotāju pavadot.
Bijušie 11.b klasesbiedri

*Es būšu visur...
Kā rasa ziedos,
Kā smarža kokos,
Kā vēsma baltās ābelēs.*

/A. Eglītis./
Izsakām līdzjūtību Mārietei
Andersoni, tēti zaudējot.
PIL *Bitīte* kolektīvs

NODROŠINĀJUMA VALSTS AĢENTŪRA

(reģistrācijas Nr. 90009112024, juridiskā adrese:
Čiekurkalna 1. līnija 1 k-2, Rīgā, LV-1026)
elektroniskās izsolēs Elektronisko izsoļu vietnē
(https://izsoles.ta.gov.lv)

ar augšupejošu soli pārdod valsts nekustamo īpašumu:
**Graudu ielā 12, Kuldīgā,
Kuldīgas novadā**

(kadastra numurs 6201 033 0265), kas sastāv no zemes
vienības 3 910 m² platībā (zemes vienības kadastra
apzīmējums 6201 033 0265) un divām būvēm (būvju kadastra
apzīmējumi 6201 033 0265 001; 6201 033 0265 002).

Izsoles sākumcena 39 101 EUR. Izsoles solis – 200 EUR.
Izsoles sākums – 2019. gada 20. novembris,
izsoles noslēgums – 2019. gada **20. decembra 13.00**.

Personām, kas vēlas piedalīties izsolē, līdz 2019. gada
10. decembrim jāiemaksā nodrošinājuma summa 10% apmērā
no izsolāmā nekustamā īpašuma sākumcenas Nodrošinājuma
valsts aģentūras norēķinu kontā Nr. LV59TREL814065106200B
un, izmantojot Elektronisko izsoļu vietni, jānosūta lūgums
autorizēt to dalībai izsolē.

Par nosolīto objektu jānorēķinās divu nedēļu laikā no līguma
noslēgšanas dienas, maksājumus veicot pilnā apmērā eiro.

Saskaņot objekta apskates laiku var pa tālr. 27084198.

Visām personām, kurām uz nekustamo īpašumu ir tiesības,
kas nepieļauj tā pārdošanu izsolē, jāpieteic savas prasības
tiesā līdz izsoles noslēguma dienai.

„Gribējās dziesmas iemūžināt”

Klajā nācis Kuldīgas pirmsskolas izglītības iestādes *Bitīte*
skolotājas Lailas Ābolas pirmais bērnu dziesmu disks *Krāsainā
pasaule*.

11 dziesmas ierakstītas pirms
vairāk nekā diviem gadiem, bet
šovasar L.Ābola par savu naudu
tās izdevusi diskā. „Bērni, kuri to
iedziedāja, tik ļoti labi dziedāja,
piedalījāmies arī konkursos, un
man gribējās to iemūžināt. No
Pierīgas paaicināju Māra un
Vinetas Vītoli mobilo ierakstu
studiju,” stāsta L.Ābola. „Nu jau
šie bērni mācās trešajā klasē, un
es sapratu, ka ir pēdējais laiks
izdot disku. Vasarā to izdarīju,
rudēni katru pirmdienu tās pašas
meitenes pēc skolas nāca pie
manis, dziesmas kopā atkārtot-
jām, lai albuma atklāšanā varētu
nodziedāt. Par paveikto ir ļoti
liels prieks. Man patīk dziedāt ar
bērniem un viņiem radīt prieku.”

L.Ābola ir trīs dziesmu grā-
matu autore. Pirmā ir *Bitītes
dziesmas*, bet albumā tās iekļautas
no grāmatām *Kuldīga brīnišķā*

Skolotāja Laila Ābola rāda savu lolo-
jumu – pašas izdoto bērnu dziesmu
albumu *Krāsainā pasaule*.

un *Esmu priecīgs cilvēciņš*. Disks
izdots 100 eksemplāros, tas tikšot
dāvināts citiem bērnu dārzniekiem,
draugiem un izmantots kā prezentācijas
materiāls. *Krāsaino pasauli* no
L.Ābolas var arī nopirkt.

**Jolanta Hercenberga
Lāsma Reimanes foto**

LABDARĪBA

Jānim Jansonam var
ziedot

▪ *Ziedot.lv* izveidotajā kontā:
reģ. nr.: 40008078226,
bankas kods: HABALV22,
konta nr.: LV95HABA0551006150241,
mērķis: *Palīdzība Jānim Jansonam*.

▪ Ziedojumu kastīte medikamentu
iegādei:
**Ēdolē, veikalā Top!,
Kuldīgā, veikalos:
Patrīcija, Liepājas ielā 12,
PC Konsultants, Raiņa ielā 4,
Pindzele, Raiņa ielā 2,
Saldo, Liepājas ielā 19.**

Tic, ka izdosies

**8. decembrī 13.00 Ēdoles kultūras namā
notiks labdarības pasākums *Palīdzēsim
dzīvot, kurā tiks vākti ziedojumi medika-
mentu iegādei Jānim Jansonam*.**

No nepieciešamajiem 69 099 eiro līdz
22. novembrim saziēdoti 41 682 eiro. Vēl
nepieciešami vairāk nekā 27 tūkstoši eiro.

Jau iepriekš *Kurzemnieks* rakstīja par
Jāni (26 gadi), kuram mieloleikozi (asins
vēži) atklāja pirms pusotra gada. Sākotnēji
ārstēšana par valsts apmaksātiem līdzekļiem
ritējusi veiksmīgi, janvārī Jānim Lietuvā
tika veikta cilmes šūnu transplantācija. Pēc
tam konstatēta šūnu mutācija, un turpmāk
vajadzīgs jauns medikaments – *Iclusig*. Par

to valsts maksā tikai daļēji. Nepieciešami 12
zāļu iepakojumi, kuru kopējās izmaksas ir
83 328 eiro. No šīs summas valsts kompensē
14 228,72 eiro. Jāņa māsa Linda stāsta, ka
šobrīd brālīš dzīvo Rīgā, lai katru dienu
varētu nokļūt slimnīcā, kurā vairākas stun-
das viņam jāiziet dažādas procedūras. Pir-
mais zāļu iepakojums esot izlietots, un ārsti
konstatējuši, ka notiek pozitīvs process.
Tomēr brālīš optimisms mīloties ar grūtiem
brīžiem, jo procedūras esot nogurdinošas,
no zālēm ir arī blakusparādības, ar kurām
jāsadzīvo. Bažas radot arī neziņa par to, vai
pietiks naudas visam ārstēšanās kursam.
Bez nepieciešamās naudas zālēm jāmaksā

arī par ikdienas procedūru veikšanu. Tas
cilvēkam ar otrās grupas invaliditātes pen-
siju, kas mazāka par 200 eiro mēnesī, esot
izaicinājums. Arī dzīvošana Rīgā neesot
lēta, bet izbraukāt ik dienas uz procedūrām
no Ēdoles nav iespējams. Tomēr ģimene
stingri turoties pie ticības, ka visiem kopā
izdosies. Labdarības koncertā uzstāsies Ēdo-
les pašdarbnieki, vidējās paaudzes deju ko-
pas *Suiti, Spiekstiņi un Ance*, etnogrāfiskie
ansambļi *Suitu sievas un Suitu vīri*, folkloras
kopa *Suitu dūdenieki*, mūziķi Miks Akots un
Jānis Antanovičs, Kuldīgas kultūras centra
koris *Gaisma*, senioru deju kopas *Ance* un
Kuldīdznieks.

VĀRDADIENAS

No 25. novembra līdz 1. decembrim
 25. Kadrija (69), Kate (1186), Katrīna (4142), Trīne (18)
 26. Konrāds (46), Sebastians (214), Sebastijans (1)
 27. Lauris (3526), Norberts (222)
 28. Olīta (807), Rita (6672), Vita (3953)
 29. Ignats (159), Virģīnija (117)
 30. Andrejs (21 163), Andrievs (21), Andris (19 626)
 1. Arnolds (1610), Emanuels (57)
Populārākie: Rita un Andrejs.

Nedaudz karaliski

Katrīna Elizabete Āboliņa, Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas skolniece:
 – Pirmo vārdu izvēlējās mamma par godu manai vecvecmammai. Otrā – mamma vecāki uz kristībām. Man patīk, it īpaši, kad pirmais tiek nosaukts kopā ar otro – izklausās nedaudz karaliski, kā teikusi vecmamma. Bērnībā mani vairāk sauca par Kati, bet tagad tā dara tikai vecāki un citi ģimenes locekļi. Mamma vēl dažreiz var nosaukt par zaķi vai kaķi, bet tās ir tikai viņas dotas iesaukas. Kuldīgā Katrīna ir diezgan bieži dzirdēta. Kad dzīvoju Jūrmalā, bija diezgan maz tādu meiteņu. Manuprāt, to ietekmē vārda popularitāte konkrētā pilsētā. Manējais dažreiz tiek jaukts ar Karīnu, tomēr parasti manu vārdu cilvēki atceras.

Elīna Elza Kļava (Jauno žurnālistu skola)

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 25. NOVEMBRĪ

Dienas garums – 7 st. 32 min.
 Saule lec 8.24, riet 15.56.

Naktī -1°...0°

3-8 m/s

Dienā 0°...+1°

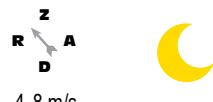

3-9 m/s

RĪT, 26. NOVEMBRĪ

Dienas garums – 7 st. 29 min.
 Saule lec 8.26, riet 15.55.

Naktī -2°...+1°

4-8 m/s

Dienā +1°...+2°

4-10 m/s

Būvuzņēmējs SIA *Saldus ceļinieks* informē, ka **būvdarbu dēļ Jelgavas ielā otrdien, 26. novembrī, no 14.00 līdz 17.00 tiks pārtraukta ūdens piegāde** ēkām Annas ielā posmā no Mazās Annas ielas līdz Jelgavas ielai, Jelgavas ielā posmā no ēkas Nr. 25 līdz Ganību ielai, ēkai Dzelzceļa ielā 2, ēkai Siena ielā 4, visām ēkām Graudu ielā, Ceplā ielā, Stacijas ielā un visām ēkām Putnudārzā un Cepurīšu muižā. Atvainojamies par neērtībām!

KONKURSS

TĒLOTĀJMĀKSLAS SPĒLE

226. kārtā. Franču gleznotājs (1841–1919), grafiķis, tēlnieks, viens no ievērojamākajiem impresionisma gleznotājiem. Gleznojis galvenokārt portretus, ainavas, marīnas, aktus un kluso dabu. Vēlākajos gados vairāk pievērsies glezniecībai renesanses un klasicisma stilā. Atšķirībā no citiem impresionisma māksliniekiem viņam bija svarīga arī gleznoto objektu forma, viņš neraksturīgi impresionismam dažkārt gleznās saglabāja skaidri izteiktu līniju. Sešdesmit gadu laikā mākslinieks radījis ap 6000 gleznu, kas līdz tam brīdim tika uzskatīts par savdabīgu rekordu, ko vēlāk pārspēja Pablo Pikaso. Atbildi gaidām **līdz 27. novembra 11.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks** 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē.

225. kārtas atbilde: Moriss Denī (Maurice Denis). *Brokastis* (1901).

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Vita Jurenovska, Gunta Folkmane, Indra Ābelīte, Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Mārcis Kalējs, Andris Eglītis.

Konkursu atbalsta veikals **Pindzele**

FUTBOLS

Kauss paliek mājās

Piektajā Kuldīgas kausa izcīņā futbolā U14 grupā vislabākie izrādījušies pašmāju sporta skolas audzēkņi.

Aizvadot trīs spēles, visās kuldīdznieki uzvarējuši: ar 7:2 *Bandavu*, ar 8:1 *Sabili*, bet ar 7:0 *Talsus*. Komandā spēlējuši Tonijs Moldovāns, Emīls Sproģis, Alekss Blāķis, Rūdolfs Reimanis, Rauls Borisovs, Martins Raihs, Rihards Ponomarjovs.

„Komandai tika dots uzdevums daudz spēlēt ar bumbu, pilnveidot prasmi apspēlēt pretinieku situācijās *viens pret vienu*, izmantojot māņu kustības, pilnveidot piespēju tehniku un centsties darboties radoši, ar nestandarta izspēlēm,” stāsta treneris Mareks Raihs. „Mans galvenais uzdevums bija spēlētāju individuālo meistarību uzlabot sacensību apstākļos. Rezultāti pierāda, ka esam labi apmācīti un meistarība ir augstāka, salīdzinot ar pārējām komandām, kas piedalījās šajā turnīrā. Ar audzēkņu sniegumu esmu apmierināts.”

Uz turnīru tika aicinātas vēl vairākas komandas, bet novembris esot treneru atvaļinājuma laiks, tāpēc dažas nevarēja ierasties.

Inta Jansone
Mareka Raiha arhīva foto

Kuldīgas kausa izcīņā mirklis no U14 grupas futbolistu spēles – mājīnieki tiek ar talseniekiem.

PIERS CRIPARI

INSPEKTORS TUTU

Pirmizrāde - 2019. gada 27. novembrī
 Režisors - Intars Rešetins

DAILES TEĀTRIS

Informācija pa tālr. 67294444 Kases darba laiks: 10.00 - 19.00; S., Sv. 11.00 - 18.00 www.dailteatris.lv